

ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑ :

«Ανάλυση ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

***Καταστάσεων της ΟΠΑΠ Α.Ε. την τελευταία πενταετία
με τη χρήση Αριθμοδεικτών »***

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ:Ρέμπελος Αντώνιος, ΑΜ: 2003027

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:Λυγγίτσος Αλέξανδρος

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2013
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

*Κατά την διάρκεια εκπόνησης της παρούσας εργασίας, η σωστή καθοδήγηση, η συνεχής επίβλεψη καθώς και η ψυχολογική υποστήριξη που έλαβα διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στην ολοκλήρωσή της. Για το λόγο αυτό θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στον επιβλέποντα καθηγητή μου, κύριο **Λυγγίσο Αλέξανδρο** για την υπομονή, την παρότρυνση και την πολύτιμη βοήθεια που μου προσέφερε όλο αυτό το χρονικό διάστημα.*

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές του ΑΤΕΙ Καλαμάτας, όπου ο καθένας με τη δική του συμβολή, που με βοήθησαν να ολοκληρώσω την πτυχιακή μου εργασία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	2
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	3
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	5
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.....	10
ΟΠΑΠ Α.Ε. – ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	10
1.1 Ιστορική Αναδρομή.....	12
1.2 Εταιρικές Αξίες & Δράσεις.....	20
1.3 Επέκταση Ομίλου – θυγατρικές Εταιρείες.....	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....	30
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....	30
2.1 Στοιχεία και Αρχές των Λογιστικών Καταστάσεων.....	30
2.2 Ισολογισμός ΟΠΑΠ ΑΕ.....	34
2.3 Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως ΟΠΑΠ ΑΕ	36
2.4 Ανάλυση Στοιχείων Λογιστικών Καταστάσεων	38
2.4.1 Ανάλυση Στοιχείων Ενεργητικού	39
2.4.2 Ανάλυση Στοιχείων Παθητικού	41
2.4.3 Ανάλυση Στοιχείων Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσεως.....	42
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.....	43
ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ.....	43
3.1 Ανάλυση αριθμοδεικτών Ρευστότητας.....	44
3.1.1 Αριθμοδείκτες Έμμεσης Ρευστότητας	45
3.1.2 Αριθμοδείκτες Άμεσης Ρευστότητας.....	47
3.1.3 Αριθμοδείκτες Ταμειακής Ρευστότητας.....	49

3.2 Ανάλυση αριθμοδεικτών Αποδοτικότητας.....	52
3.2.1 Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων.....	52
3.2.2 Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας Ενεργητικού.....	54
3.3 Ανάλυση αριθμοδεικτών Δραστηριότητας.....	57
3.3.1 Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας κεφαλαίου κίνησης.....	57
3.3.2 Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού.....	59
3.3.3 Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων.....	61
3.3.4 Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων.....	63
3.4 Αριθμοδείκτης Δομής Κεφαλαίων.....	66
3.4.1 Αριθμοδείκτης Χρηματοοικονομικής Μόχλευσης.....	67
3.4.2 Αριθμοδείκτης Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια.....	69
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.....	71
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ.....	71
4.1 Συμπεράσματα ανάλυσης οικονομικών καταστάσεων.....	71
4.2 Συμπεράσματα ανάλυσης χρηματοοικονομικών δεικτών ρευστότητας.....	73
4.3 Συμπεράσματα ανάλυσης χρηματοοικονομικών δεικτών αποδοτικότητας.....	74
4.4 Συμπεράσματα ανάλυσης χρηματοοικονομικών δεικτών κυκλοφοριακής ταχύτητας.....	75
4.5 Συμπεράσματα ανάλυσης χρηματοοικονομικών δεικτών δομής κεφαλαίων.....	76
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΠΗΓΕΣ.....	78

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 2.1 Ισολογισμός ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012 (Ποσά σε χιλ. €)	35
Πίνακας 2.2 Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012 (Ποσά σε χιλ. €).....	37
Πίνακας 3.1 Αριθμοδείκτης Έμμεσης Ρευστότητας.....	46
Πίνακας 3.2 Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας.....	48
Πίνακας 3.3 Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας.....	50
Πίνακας 3.4 Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων	53
Πίνακας 3.5 Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού	55
Πίνακας 3.6 Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κεφαλαίου Κίνησης .	58
Πίνακας 3.7 Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	59
Πίνακας 3.8 Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	62
Πίνακας 3.9 Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	64
Πίνακας 3.10 Αριθμοδείκτης μόχλευσης.....	67
Πίνακας 3.11 Αριθμοδείκτης Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια	69

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 2.1 Μεταβολή στοιχείων Ενεργητικού για Εικόνα τα έτη 2007-2011	40
Διάγραμμα 2.2 Μεταβολή στοιχείων Παθητικού για τα έτη 2007-2011	41
Διάγραμμα 2.3 Μεταβολή στοιχείων Αποτελεσμάτων Χρήσεως για τα έτη 2007-2011	42
Διάγραμμα 3.1 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη έμμεσης ρευστότητας.....	47
Διάγραμμα 3.2 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη άμεσης ρευστότητας	49
Διάγραμμα 3.3 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη ταμειακής ρευστότητας	51
Διάγραμμα 3.4 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων.....	54
Διάγραμμα 3.5 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη αποδοτικότητας Ενεργητικού .	56
Διάγραμμα 3.6 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας κεφαλαίου κίνησης.....	59
Διάγραμμα 3.7 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού.....	61
Διάγραμμα 3.8 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων	63
Διάγραμμα 3.9 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων.....	65
Διάγραμμα 3.10 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη μόχλευσης	68
Διάγραμμα 3.11 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη ξένων προς ίδια κεφάλαια....	70
Διάγραμμα 4.1 Ιστορική πορεία αριθμοδεικτών ρευστότητας	73

Διάγραμμα 4.2 Ιστορική πορεία αριθμοδεικτών αποδοτικότητας.....	74
Διάγραμμα 4.3 Ιστορική πορεία αριθμοδεικτών κυκλοφοριακής ταχύτητας...	75
Διάγραμμα 4.4 Ιστορική πορεία αριθμοδεικτών δομής κεφαλαίων	77

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ανάλυση των μεγεθών των λογιστικών καταστάσεων μίας εταιρείας μας παρέχει πολύτιμη πληροφόρηση τόσο για τον τρόπο λειτουργίας της και την πηγή των κεφαλαίων της αλλά και για την δυνατότητα βιωσιμότητάς της σε μακροχρόνιο ορίζοντα. Για την καλύτερη κατανόηση και συλλογή πληροφοριών για την οικονομική κατάσταση μιας εταιρείας χρησιμοποιούνται διάφορες τεχνικές χρήσης των λογιστικών μεγεθών της όπως ο υπολογισμός και η ανάλυση βασικών χρηματοοικονομικών δεικτών όπως προκύπτουν από τις λογιστικές της καταστάσεις. Βασικός σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η ανάλυση και η αποτίμηση της εταιρείας ΟΠΑΠ Α.Ε. για την πενταετία 2008-2012 με τη χρήση δεικτών. Για το λόγο αυτό η εργασία χωρίζεται σε τέσσερα κεφάλαια.

Στο πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα βασικά στοιχεία της εταιρείας ΟΠΑΠ Α.Ε.. Δίνεται η ιστορική αναδρομή της, οι εταιρικές της αξίες και δράσεις της. Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου και η επεκτατική του πολιτική.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αρχικά περιγράφονται οι βασικές αρχές κατάρτισης των λογιστικών καταστάσεων και στη συνέχεια αποτυπώνονται τα μεγέθη του ισολογισμού και της καταστάσεως αποτελεσμάτων χρήσης για την εταιρεία, όπως έχουν δημοσιευτεί στις ετήσιες εκθέσεις της, για την πενταετία ανάλυσης. Στο τέλος του κεφαλαίου αυτού ακολουθεί ανάλυση των σημαντικότερων μεγεθών των καταστάσεων της εταιρείας και της μεταβολής τους στην υπό εξέταση περίοδο.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζονται, υπολογίζονται και αναλύονται οι μεταβολές των σημαντικότερων χρηματοοικονομικών δεικτών της εταιρείας. Πιο συγκεκριμένα υπολογίζονται με βάση τα στοιχεία του ισολογισμού, οι χρηματοοικονομικοί δείκτες ρευστότητας, αποδοτικότητας, κυκλοφοριακής ταχύτητας και δομής κεφαλαίων της εταιρείας για την εν λόγω πενταετία. Οι τιμές των παραπάνω δεικτών υπόκεινται σε ανάλυση αναφορικά με την προέλευση των μεταβολών τους την ίδια περίοδο.

Τέλος, στο τέταρτο κεφάλαιο ακολουθούν τα συμπεράσματα ανάλυσης και αποτίμησης που προκύπτουν από την καταγραφή τόσο των λογιστικών μεγεθών της εταιρείας ΟΠΑΠ Α.Ε. αλλά και των χρηματοοικονομικών δεικτών της για την προαναφερθείσα περίοδο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΟΠΑΠ Α.Ε. – ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Ο οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου (ΟΠΑΠ) ιδρύθηκε το 1958, ως Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) με σκοπό την οργάνωση και τη λειτουργία του Δελτίου προγνωστικών Ποδοσφαιρικών αγώνων (ΠΡΟΠΟ). Σκοπός της Εταιρίας σήμερα, σύμφωνα με το καταστατικό της, είναι η οργάνωση, η λειτουργία και η διεξαγωγή των παιχνιδιών ΠΡΟ-ΠΟ, ΛΟΤΤΟ, ΠΡΟΤΟ, ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ, ΤΖΟΚΕΡ, ΜΠΙΝΓΚΟ-ΛΟΤΤΟ, ΚΙΝΟ, ΣΟΥΠΕΡ 3, ΣΟΥΠΕΡ 4, ΑΡΙΘΜΟΛΑΧΕΙΟ 5 ΑΠΟ 35 και των Στοιχημάτων Προκαθορισμένης ή μη Απόδοσης καθώς και όποιου άλλου τυχερού παιχνιδιού ή παιχνιδιού γνώσεων ή τεχνικού παιχνιδιού ή παιχνιδιού που στηρίζεται σε οποιονδήποτε συνδυασμό των ανωτέρω, που στο μέλλον ήθελε να επιτραπεί και ν' ανατεθεί στην Εταιρεία η λειτουργία και διεξαγωγή του σε ολόκληρη τη χώρα αλλά και εκτός αυτής.

Στα πλαίσια λειτουργίας της εταιρείας συμπεριλαμβάνεται επίσης η εκπόνηση οικονομικών, οικονομοτεχνικών, τεχνικών και εμπορικών μελετών για τυχερά ή τεχνικά παιχνίδια ή παιχνίδια γνώσεων ή παιχνίδια που συνίστανται σε οποιονδήποτε συνδυασμό αυτών, για δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς της

ημεδαπής και της αλλοδαπής. Επίσης αναλαμβάνει την τεχνολογική υποστήριξη των παιχνιδιών που οργανώνει και λειτουργεί με την ανάπτυξη, εγκατάσταση, λειτουργία, διαχείριση και εκμετάλλευση νέων υπηρεσιών υψηλής τεχνολογίας, όπως η μεταφορά στοιχείων, ζωντανής εικόνας και γενικότερα ολοκληρωμένης οπτικοακουστικής πληροφορίας, στα σημεία διεξαγωγής των παιχνιδιών της Εταιρίας, αξιοποιώντας όλες τις τεχνολογικές εξελίξεις και, ιδιαίτερα, στο χώρο της πληροφορικής, των τηλεπικοινωνιών και της τηλεπληροφορικής.

Η Εταιρία επιπροσθέτως, μπορεί να οργανώνει, να λειτουργεί και να διεξάγει παιχνίδια και σε χώρες του εξωτερικού, εφόσον αναληφθεί με οποιονδήποτε τρόπο η οργάνωση, λειτουργία και διεξαγωγή τους από την Εταιρία από φορέα χώρας του εξωτερικού, Δημόσιο ή Ιδιωτικό. Η Εταιρία στην περίπτωση αυτή λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο, προκειμένου να διασφαλίζεται η διαφάνεια, το αδιάβλητο καθώς και η κανονική και απρόσκοπτη λειτουργία των παιχνιδιών που της ανατίθενται, με τρόπο που καθίσταται ασφαλής η διεξαγωγή τους και δεν θίγεται η φήμη και το κύρος της, στο χώρο των τυχερών παιχνιδιών, συμμορφούμενη με τις ισχύουσες διατάξεις της χώρας, στην οποία της ανατίθεται η οργάνωση, λειτουργία και διεξαγωγή οποιουδήποτε παιχνιδιού.

Αρμοδιότητα της εταιρείας είναι επίσης η υιοθέτηση συνεπών και συστηματικών μέτρων για την εφαρμογή της κρατικής πολιτικής για τον περιορισμό των τυχερών παιγνίων και του εξ αυτών ενδεχόμενου σχετικού εθισμού. Η συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές για την αποτελεσματική αποτροπή και την καταστολή αξιόποινων πράξεων, οι οποίες σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με τον στοιχηματισμό.

Για την εξυπηρέτηση του σκοπού της, η εταιρία ΟΠΑΠ δύναται να λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο με το οποίο διασφαλίζεται η διαφάνεια, το αδιάβλητο, καθώς και η κανονική, απρόσκοπτη και ασφαλής διεξαγωγή των παιχνιδιών της. Η διαχείριση των παιχνιδιών τα οποία διεξάγονται από την Εταιρία, αλλά και όσων πρόκειται να διεξαχθούν στο μέλλον από την Εταιρία,

ασκείται κατ' αποκλειστικότητα από αυτήν σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις της υπάρχουσας νομοθεσίας.

1.1 Ιστορική Αναδρομή

Ο Οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου (ΟΠΑΠ) ιδρύθηκε το 1958 με μοναδικό σκοπό την οργάνωση και λειτουργία του Προπό. Στο σχετικό διάταγμα για την ίδρυση του ΟΠΑΠ προβλέπεται η θέσπιση ενός οργανισμού, ο οποίος, ως Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, θα αναλάβει τη λειτουργία και διαχείριση του συστήματος ποδοσφαιρικών προγνώσεων. Ο πρόεδρος εκπροσωπεί τον Οργανισμό ενώπιον των Αρχών, έχει την εποπτεία για την εύρυθμη λειτουργία του ΠΡΟ-ΠΟ και του ΟΠΑΠ και επιμελείται την εκτέλεση των αποφάσεων του Δ.Σ. μέσω του γενικού διευθυντή. Στα άρθρα του Διατάγματος ορίζονται με κάθε λεπτομέρεια οι κανόνες λειτουργίας του νέου παιχνιδιού, όπως η διανομή των κερδών, η σύνθεση των δελτίων, η ανακήρυξη των νικητών, η διαδικασία παροχής αδειών στους πράκτορες και η λειτουργία των πρακτορείων.

Το 1959 υπήρξε χρονιά μεγάλων υποσχέσεων για το ελληνικό ποδόσφαιρο αλλά και για τον ελληνικό αθλητισμό γενικότερα, καθώς συνοδεύτηκε από δύο κορυφαίας σημασίας γεγονότα, τη γέννηση του ΠΡΟ-

ΠΟ αφενός, και την εγκαθίδρυση του συστήματος των Εθνικών Κατηγοριών στον χώρο των ποδοσφαιρικών πρωταθλημάτων (με εκκίνηση την έναρξη της ποδοσφαιρικής περιόδου 1959-1960), αφετέρου. Η απρόσκοπτη λειτουργία του ΠΡΟ-ΠΟ επέβαλε την τακτική διεξαγωγή των αγώνων, γεγονός που απαιτούσε βελτίωση της οργάνωσης των αγώνων, λιγότερες αναβολές και ποιοτικά καλύτερη διαιτησία. Ένας από τους βασικούς στόχους της δημιουργίας του Εθνικού Πρωταθλήματος ήταν η τόνωση του ποδοσφαίρου από τη μια και η αύξηση των κερδών του από την άλλη. Η Πολιτεία, λειτουργώντας ως αρωγός στην προσπάθεια αυτή, απάλλαξε τις ποδοσφαιρικές ομάδες από τη φορολογία και δέχτηκε να συνδράμει τόσο τον θεσμό όσο και τις ομάδες με χρήματα, τα οποία θα προέρχονταν από τα έσοδα του ΟΠΑΠ. Με τη διανομή σημαντικών κερδών στους νικητές του ΠΡΟ-ΠΟ εισήχθησαν στο ποδόσφαιρο νέοι οικονομικοί όροι λειτουργίας. Γιατί μπορεί οι ποδοσφαιριστές να μην εισέπρατταν άμεσα χρήματα από τον ΟΠΑΠ, με τα αποτελέσματα όμως των ποδοσφαιρικών αγώνων –τις αγωνιστικές τους επιδόσεις δηλαδή - σχετιζόταν άμεσα η χρηματική αμοιβή τους.

Τον Μάιο του ίδιου έτους 1959, εγκαθιδρύθηκαν πρακτορεία στην Πάτρα, το Αίγιο και τη Δράμα και στη συνέχεια ακολούθησαν και άλλες πόλεις. Την ίδια εποχή, ξεκίνησαν οι προσπάθειες επέκτασης του ΠΡΟ-ΠΟ, οι οποίες όμως έμελλε να καρποφορήσουν αρκετά χρόνια αργότερα, το 1968. Το πρώτο δελτίο ΠΡΟ-ΠΟ της 1ης Μαρτίου 1959 περιλάμβανε 12 μόνον αγώνες και 2 αναπληρωματικούς είχε 2 μόνον στήλες και κόστιζε 5 δραχμές. Η ανταπόκριση του κοινού ήταν πραγματικά εκπληκτική και οι εφημερίδες της εποχής παρέθεσαν γλαφυρότατα ρεπορτάζ και φωτογραφίες, με τον κόσμο να συνωστίζεται σε μεγάλες ουρές και να διαπληκτίζεται για την κατάθεση ενός δελτίου. Αναφέρθηκαν ακόμη και φαινόμενα «μαύρης αγοράς».

Πολύ θετικό για το μέλλον του ΠΡΟ-ΠΟ ήταν το γεγονός ότι ο πρώτος διαγωνισμός ανέδειξε έναν μόνον 12άρη νικητή, τον Ν. Πάσσαρη, ο οποίος κέρδισε το εντυπωσιακό ποσό των 228.359 δραχμών (σε μια εποχή που ο μέσος μισθός δεν ξεπερνούσε τις 2.000 δραχμές). Η πρώτη περίοδος του ΠΡΟ-ΠΟ τερματίστηκε επιτυχώς (με κάποια σκαμπανεβάσματα) στις 20

Ιουνίου 1959, με ένα νέο τύπο δελτίου που περιλάμβανε όχι πλέον 12, αλλά 13 αγώνες.

Το διάστημα 1960-1967 μπορεί να χαρακτηριστεί ως μια δοκιμαστική περίοδος για το Ελληνικό ποδόσφαιρο, το οποίο έπρεπε να αποδείξει ότι με το σύστημα των Εθνικών Κατηγοριών ξέφευγε από τα προβλήματα του παρελθόντος και αναζητούσε σταθερές αξίες, όπως φερεγγυότητα, επαγγελματική συνέπεια και διεθνές κύρος. Τα στοιχεία αυτά αποτελούσαν ζητούμενα και για τον «νεαρό» ΟΠΑΠ, ο οποίος, στη δίνη των ευρύτερων πολιτικών-οικονομικών περιπετειών της χώρας, έπρεπε να αποδείξει ότι ήταν σε θέση να λειτουργήσει σωστά, έντιμα και αποδοτικά και να συνδυάσει αρμονικά τον δημόσιο χαρακτήρα του με σύγχρονες επιχειρηματικές αντιλήψεις.

Το 1964, το ΠΡΟ-ΠΟ δεν είχε την επιθυμητή αποδοτικότητα σε επίπεδο εισπράξεων, το γεγονός όμως αυτό δεν προκάλεσε γενικότερη ανησυχία και δεν συνδέθηκε με απαισιόδοξες σκέψεις ως προς το μέλλον του ΟΠΑΠ. Αντίθετα, «χτύπησε το καμπανάκι» για την προώθηση νέων αλλαγών και μεταρρυθμίσεων, εφόσον αποτελούσε κοινή παραδοχή ότι ο Οργανισμός παρουσίαζε στασιμότητα, τόσο σε επίπεδο λειτουργικής δομής, όσο και σε επίπεδο επιθετικών επιχειρηματικών στοχεύσεων.

Η πρώτη μεγάλη αλλαγή ήρθε στις αρχές εκείνης της χρονιάς με την καθιέρωση των ομαδικών συστημάτων ΠΡΟ-ΠΟ, που ήταν γνωστά από τη διεθνή εμπειρία. Με βάση τα νέα συστήματα, που βρήκαν πεδίο πλήρους εφαρμογής από το 1966, ο παίκτης μπορούσε με ένα μόνο δελτίο να «παιξει» πάμπολλους συνδυασμούς αποτελεσμάτων, βασισμένος σε τρεις τύπους προβλέψεων: προβλέψεις σχεδόν βέβαιες («στάνταρ» 1, 2 ή Χ), προβλέψεις με δύο εναλλακτικές επιλογές («διπλή παραλλαγή» 1Χ, 12 και Χ2) και παντελώς αβέβαιες προβλέψεις («τριπλή παραλλαγή» 12Χ). Με βάση αυτή τη διάκριση, κατέγραφε στο δελτίο το σύστημα των προβλέψεών του, το οποίο αντιστοιχούσε –ανάλογα με την ποσόστωση των «στάνταρ», των «διπλών» και των «τριπλών»– σε συγκεκριμένο αριθμό στηλών (και ευκαιριών επιτυχίας) και επομένως σε συγκεκριμένο κόστος.

Η προδικτατορική περίοδος 1965-1967 σηματοδοτεί μια ραγδαία ανάπτυξη του ΟΠΑΠ, γεγονός που συναρτάται πλήρως και με τις προηγηθείσες μεταρρυθμίσεις του 1964. Έτσι, το 1965, οι καθαρές εισπράξεις του Οργανισμού –με 711 λειτουργούντα πρακτορεία– φθάνουν τα 140 εκατομμύρια δραχμές περίπου (έναντι των 120 εκατομμυρίων του προηγούμενου χρόνου), ενώ το 1966 –με 795 πρακτορεία– εκτοξεύονται στα 176 εκατομμύρια περίπου.

Τον Μάρτιο του 1965, καθιερώνεται τρίτη κατηγορία νικητών του ΠΡΟ-ΠΟ, για όσους προβλέπουν τα αποτελέσματα των 11 από τους συνολικά 13 αγώνες του δελτίου (μέχρι τότε υπήρχαν μόνο 13άρηδες και 12άρηδες). Με το μέτρο αυτό, το οποίο λειτουργεί ως κίνητρο και δεν έχει κάποιο ουσιαστικό κόστος (αν εξαιρέσει κανείς τα επιβαρυμένα έξοδα της διαλογής), αυξάνεται σημαντικά ο αριθμός εκείνων που έχουν έστω και μικρό κέρδος από τη συμμετοχή τους στο παιχνίδι, ένα κέρδος που σπανίως παρακρατούν οι παίκτες και συνήθως το ξαναπαίζουν με την ελπίδα μεγαλύτερου κέρδους. Από άλλη άποψη, η καθιέρωση της νέας κατηγορίας νικητών «ζωογονεί» τον νέο θεσμό των ομαδικών συστημάτων (που είχε εισαχθεί τον προηγούμενο χρόνο και βρήκε πεδίο πλήρους εφαρμογής το 1966) και κυρίως των μεταβλητών και συμμεταβλητών.¹

Καθιερώνεται επίσης, ένα νέο παιχνίδι ποδοσφαιρικών προβλέψεων, γερμανικής προέλευσης, το «6 από 36», το οποίο προβλεπόταν από το ιδρυτικό Βασιλικό Διάταγμα για το ΠΡΟ-ΠΟ. Επρόκειτο για παιχνίδι πρόβλεψης αριθμού ισοπαλιών σ' ένα δελτίο με περισσότερους ποδοσφαιρικούς αγώνες. Όπως και για το ΠΡΟ-ΠΟ, στο διάταγμα εκείνο δεν προσδιοριζόταν με ακρίβεια ούτε ο αριθμός των προς πρόβλεψη ισοπαλιών, ούτε το σύνολο των ποδοσφαιρικών αγώνων του δελτίου. Για την επιτυχή εισαγωγή του παιχνιδιού στην Ελλάδα άρχισαν εντατικές προετοιμασίες από τις αρχές του 1965. Τον Φεβρουάριο, ήρθε στην Αθήνα ο γενικός διευθυντής του αντίστοιχου γερμανικού οργανισμού της περιφέρειας του Μίνστερ, ο

¹<http://www.opap.gr/web/corporate.opap.gr/12>

οποίος ενημέρωσε σχετικά τους αρμόδιους του ΟΠΑΠ. Ταυτόχρονα, ο ΟΠΑΠ προχώρησε στη σχετική ενημέρωση και την εκπαίδευση των πρακτόρων.

Κατά την περίοδο 1967-1974 η ανάπτυξη του ΟΠΑΠ και η διάδοση του ΠΡΟ-ΠΟ υπήρξε εντυπωσιακή. Ενδεικτικό της ανάπτυξης είναι ότι ο αριθμός των πρακτορείων του ΟΠΑΠ υπερδιπλασιάστηκε. Συγκεκριμένα, τα αρχικά 900 πρακτορεία έφτασαν τα 2000 λειτουργώντας μάλιστα ως καταστήματα σχεδόν αποκλειστικής απασχόλησης στον χώρο του ΠΡΟ-ΠΟ. Κατά την ίδια περίοδο, οι καθαρές εισπράξεις εμφάνισαν αλματώδη ανάπτυξη και από 175,8 εκατομμύρια δραχμές, που ανέρχονταν το 1966, έφτασαν τα 274,5 εκατομμύρια το 1967, τα 990,4 εκατομμύρια το 1970 και το 1,3 δισεκατομμύριο το 1974.

Στην ανέλιξη του ΟΠΑΠ συνέβαλαν καταλυτικά δύο μέτρα. Το πρώτο ήταν τα ομαδικά συστήματα του ΠΡΟ-ΠΟ (πλήρη, μεταβλητά και συμμεταβλητά), που οδήγησαν από το 1967 στον ραγδαίο πολλαπλασιασμό των συμπληρωμένων στηλών. Τα συστήματα αυτά παίζονταν τόσο από μεμονωμένους παίκτες ή από μικρές ομάδες παικτών, όσο και από τα πρακτορεία. Ιδιαίτερα παίζονταν από τα μεγαλύτερα πρακτορεία τα οποία συμπλήρωναν πανάκριβα δελτία και στη συνέχεια τα «έσπαγαν» σε φτηνά ποσοστιαία μερίσματα (συνήθως της τάξης του 10%) και τα διέθεταν στους πελάτες τους. Το δεύτερο μέτρο, του οποίου η εφαρμογή οδήγησε στη ραγδαία ανάπτυξη του ΟΠΑΠ, ήταν η προαναφερθείσα κλήρωση δώρων για όλους τους παίκτες του ΠΡΟ-ΠΟ, ανεξαρτήτως των επιτυχιών τους σε επίπεδο πρόβλεψης.

Κατά τη χρονική περίοδο 1974-1979 το ελληνικό ποδόσφαιρο αρχίζει να αναπτύσσεται με ραγδαίο ρυθμό και έντονο τον ρόλο της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Με βάση το νέο καθεστώς, τα μεγάλα ποδοσφαιρικά σωματεία των Εθνικών Κατηγοριών μετατρέπονται σε ποδοσφαιρικές ανώνυμες εταιρείες (ΠΑΕ), ενώ οι ποδοσφαιριστές σε επαγγελματίες-αθλητές, που εκμισθώνουν τις υπηρεσίες τους στις προαναφερόμενες εταιρείες, μέσω σχετικών συμβολαίων ορισμένου χρόνου. Η καθιέρωση του επαγγελματικού ποδοσφαίρου στον ελληνικό χώρο εναρμονίζει πλέον το άθλημα με τα διεθνή πρότυπα. Με την αποκατάσταση της Δημοκρατίας, το 1974, τα χρήματα από

τα έσοδα του ΟΠΑΠ αρχίζουν να επενδύονται με μεγαλύτερη διαφάνεια, καθώς η διαχείριση ελεγχόταν πλέον νομικά και κοινοβουλευτικά ακυρώνοντας τις όποιες διαθέσεις κακοδιαχείρισης. Αναμφίβολα, η κριτική για τη χρήση των σχετικών κονδυλίων δεν εξέλιπε και συχνά η κυβέρνηση έπρεπε να λογοδοτήσει στον λαό για τη χρήση των προερχόμενων από το ΠΡΟ-ΠΟ εσόδων.

Η περίοδος 1974-1981 υπήρξε για τον ΟΠΑΠ εξαιρετικά δημιουργική, καθώς η εικόνα του σημείωσε κατακόρυφη άνοδο σε όλα τα επίπεδα. Είναι χαρακτηριστικό, ότι τα πρακτορεία αυξάνονταν χρόνο με τον χρόνο σε όλη τη επικράτεια. Συγκεκριμένα, από 2.060 το 1975 έφτασαν τα 2.188 το 1976, τα 2.273 το 1977, τα 2.544 το 1978, τα 2.767 το 1979, τα 2.832 το 1980 και τα 2.952 το 1981. Την ίδια περίοδο (και με συνυπολογιζόμενο τον υψηλό πάντα δείκτη πληθωρισμού), οι καθαρές εισπράξεις του Οργανισμού σχεδόν εξαπλασιάστηκαν, φθάνοντας από το 1,5 δισεκατομμύριο δραχμές το 1975 τα 7,3 δισεκατομμύρια δραχμές το 1981.

Γενικά, αυτή η περίοδος υπήρξε από τις πλέον παραγωγικές σε ότι αφορά την προώθηση έργων αθλητικής υποδομής με την άμεση συμβολή τού ΟΠΑΠ, ο οποίος και αποτέλεσε τον οικονομικό υποστηρικτή της σχετικής προσπάθειας των αρμόδιων κρατικών παραγόντων. Μεταξύ άλλων, κατασκευάστηκαν 400 γήπεδα ποδοσφαίρου, 440 αθλητικοί στίβοι, 1.620 γήπεδα αθλοπαιδιών, 250 αίθουσες γυμναστικής, 70 αίθουσες βαρέων αθλημάτων, κερκίδες για 120.000 καθήμενους θεατές, 12 ιστιοπλοϊκές και κωπηλατικές εγκαταστάσεις, 12 χιονοδρομικά κέντρα, 12 γήπεδα επιστρώθηκαν με χλοοτάπητα κ.ά.

Η δεκαετία 1982-1990 θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως η τελευταία καθαρά «ποδοσφαιρική» περίοδος του ΟΠΑΠ, με την έννοια ότι μοναδικό του «προϊόν» είναι το ΠΡΟ-ΠΟ. Μετά την εποχή αυτή, με την καθιέρωση του ΛΟΤΤΟ (1990) και στη συνέχεια και άλλων παιχνιδιών, ο ορίζοντας δράσης του Οργανισμού διευρύνεται και δημιουργούνται νέες ανάγκες, η κάλυψη των οποίων θα οδηγήσει στις επιχειρηματικές μεταρρυθμίσεις του 1999. Τη δεκαετία του 1980, συνεχίστηκαν τα μακρόπνοα δημόσια έργα σχετικά με την ανάπτυξη της αθλητικής υποδομής της χώρας, ιδίως όταν άρχισαν να

διαφαίνονται βάσιμες ελπίδες για την ανάληψη της "Χρυσής Ολυμπιάδας" του 1996 από την Αθήνα. Καταλυτική προς τούτο υπήρξε και πάλι η συμβολή του ΟΠΑΠ με τον συνεχώς ανερχόμενο δείκτη αποδοτικότητας.

Η πρόοδος αυτή τεκμηριώνεται τόσο από τη συνεχή αύξηση του αριθμού των πρακτορείων (που θα φτάσουν τα 4.000 περίπου στα τέλη της δεκαετίας του 1980), όσο και από τις διαρκώς ανερχόμενες καθαρές εισπράξεις του Οργανισμού, που θα φτάσουν τα 8,6 δισεκατομμύρια δραχμές το 1982, τα 23,1 δισεκατομμύρια το 1986 και τα 53,3 δισεκατομμύρια το 1989.²

Σημαντική ποιοτική αλλαγή της περιόδου αυτής είναι η μάλλον επιτυχής προσπάθεια των αρμοδίων να αποσυνδέσουν τον ΟΠΑΠ από τη μονοσήμαντη σχέση του με τον αθλητισμό και να τον θέσουν στον ευρύτερο χώρο της πολιτισμικής ανάπτυξης. Έτσι, το γνωστό από το 1959 σλόγκαν ΟΠΑΠ: "Στην Υπηρεσία του Αθλητισμού" δίνει τη θέση του στο "ΟΠΑΠ: Στην Υπηρεσία του Αθλητισμού και του Πολιτισμού". Πρόκειται για ένα σλόγκαν που σηματοδοτεί την απαρχή μιας μεταστροφής του Οργανισμού (που καθίσταται και επισήμως χρηματοδότης ποικίλων πολιτισμικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων), αλλά και την υιοθέτηση μιας ποιοτικά αναβαθμισμένης αντίληψης για τον αθλητισμό.

Κατά την περίοδο 1982-1990 διάφορα γεγονότα που σχετίζονται με τον ΟΠΑΠ και τη λειτουργία του υποβοηθούν τις εξελίξεις για την ανάπτυξή του. Στις αρχές του 1983 σημειώνεται το απόλυτο ρεκόρ σε κέρδη παίκτη. Στον 2ο διαγωνισμό της 9ης Ιανουαρίου βρίσκεται ένα και μόνο δελτίο με 13 επιτυχίες, το οποίο κερδίζει 48.889.510 δραχμές. Στις 7 Φεβρουαρίου του 1983, ο ΟΠΑΠ, με πρωτοβουλία υπαλλήλων του, εκδίδει ενδιαφέρον τετρασέλιδο εβδομαδιαίο ενημερωτικό έντυπο με τίτλο Ενημέρωση Ο.Π.Α.Π., το οποίο διανέμεται δωρεάν στους πράκτορες του Οργανισμού. Το έντυπο αυτό παρέχει πληροφορίες για τα αθλητικά δρώμενα στην Ελλάδα και το εξωτερικό, όχι μόνο εκείνα που σχετίζονται με το ποδόσφαιρο αλλά και με άλλα αθλήματα, ενώ προβαίνει και σε τεχνικές αναλύσεις αθλητικού

²<http://www.opap.gr/web/corporate.opap.gr/12>

περιεχομένου. Ταυτόχρονα, ενημερώνει και νουθετεί φιλάθλους, παράγοντες και αθλητές. Η έκδοση του εντύπου διακόπηκε δύομισι χρόνια αργότερα με τη λήξη τού ποδοσφαιρικού πρωταθλήματος 1984-1985.

Το 1987, με νόμο που ψηφίζεται από τη Βουλή των Ελλήνων, δρομολογείται η προετοιμασία δύο νέων παιχνιδιών – του ΛΟΤΤΟ και του ΠΡΟΤΟ. Όπως συνέβη και με την εισαγωγή του ΠΡΟ-ΠΟ, τριάντα χρόνια νωρίτερα, κλιμάκιο ανωτέρων υπαλλήλων του ΟΠΑΠ μεταβαίνει στην Ιταλία τον επόμενο χρόνο και μελετά τη μηχανοργάνωση ανάλογων παιχνιδιών.

Το 1989, ο ΟΠΑΠ καθίσταται συνδεδεμένο μέλος της Association Europeenne des Lotteries et Lottos d'Etat [AELLE], η οποία είχε ιδρυθεί το 1983. Η ανάδειξη του ΟΠΑΠ σε πλήρες τακτικό μέλος θα συντελεστεί δύο χρόνια αργότερα. Και στις 8 Ιουνίου 1989, εγκαινιάζεται το νέο μηχανογραφικό κέντρο του Οργανισμού, χάρη στο οποίο παρέχεται η δυνατότητα διοργάνωσης και άλλων τυχερών παιχνιδιών, εκτός ΠΡΟ-ΠΟ. Το μηχανογραφικό κέντρο, σε συνδυασμό με την ταχύτατη ανάπτυξη και διάδοση της πληροφορικής, επιτρέπει στον ΟΠΑΠ να σχεδιάσει προγράμματα ευρύτερου τεχνολογικού εκσυγχρονισμού, για το άμεσο μέλλον.

Από το 2000 ο ΟΠΑΠ μετεξελίχθηκε στην ΟΠΑΠ Α.Ε. και πολύ γρήγορα έγινε μια από τις ισχυρότερες εταιρίες του κλάδου τυχερών παιχνιδιών στον κόσμο.³

³<http://www.opap.gr/web/corporate.opap.gr/12>

1.2 Εταιρικές Αξίες & Δράσεις

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. είναι η ελληνική Εταιρία με την μεγαλύτερη, από άποψη ετήσιας δαπάνης και ποικιλίας δράσεων και έργων, σε ότι αφορά την Κοινωνική Ευθύνη, η οποία εδράζεται στους πυλώνες που άπτονται της κοινωνικής της παρουσίας και συμμετοχής:

Ο άνθρωπος

Στον πυρήνα της φιλοσοφίας της Εταιρίας βρίσκεται η έννοια της προσφοράς. Προσφορά στην κοινωνία, στους συμμετέχοντες στα παιχνίδια μας, στους εργαζόμενους στον Όμιλο, στους συνεργάτες μας. Ο ανθρωποκεντρικός χαρακτήρας της Εταιρίας επιβεβαιώνεται σε κάθε μας δράση και είναι το κίνητρο και ο στόχος της ανάπτυξης στις πέντε δεκαετίες της λειτουργίας μας.

Σήμερα, σχεδιάζουμε τα επόμενα βήματα της εξέλιξής μας, έχοντας στο επίκεντρο των ενεργειών μας τον άνθρωπο. Με στόχο την προστασία του κοινωνικού συνόλου, τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου και τη δυνατότητα να προσφέρουμε εκεί που υπάρχει ανάγκη.

Υπεύθυνο Παιχνίδι

Στον άξονα «Υπεύθυνο Παιχνίδι» περιλαμβάνεται το σύνολο των πρωτοβουλιών και ενεργειών που η ΟΠΑΠ Α.Ε. αναλαμβάνει για την

προστασία του κοινού και την αποτροπή ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων από την χωρίς μετρό συμμετοχή στα τυχερά παιχνίδια που διαχειρίζεται.

Το Υπεύθυνο Παιχνίδι αποτελεί θεμελιώδη αρχή για την Εταιρία, η οποία έχει πάντα ως γνώμονα και στόχο τη συνετή συμμετοχή στα παιχνίδια της, αποκλειστικά από ενήλικους. Στο πλαίσιο αυτό, ως μέλη της Διεθνούς Ένωσης Λοταριών (WLA) και της European Lotteries (EL), η Εταιρία έχει δεσμευτεί για την εφαρμογή του πλαισίου Υπεύθυνου Παιχνιδιού με τους δύο φορείς που το έχουν θεσπίσει με σκοπό τη προστασία των παικτών σε παγκόσμιο επίπεδο. Παράλληλα, η Εταιρία οργανώνει την εταιρική της επικοινωνία σύμφωνα με τις Αρχές της Υπεύθυνης Διαφήμισης και Μάρκετινγκ.⁴

Κοινωνική Ευθύνη

Οι προσπάθειες όλων μας στην Εταιρία υπηρετούν ένα βασικό στόχο: η επιχειρηματική μας εξέλιξη να μεταφράζεται σε κοινωνικό έργο. Σε έργο ουσίας με απτά και μετρήσιμα αποτελέσματα στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Σε έργο προσφοράς που υλοποιείται στους τομείς της Υγείας, της Παιδείας, του Πολιτισμού, του Αθλητισμού, του Περιβάλλοντος, των ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Με την αντίληψη ότι «πραγματικά μεγάλος είναι αυτός που μπορεί να κάνει τη διαφορά στην καθημερινότητα των συμπολιτών του». Με τη φιλοσοφία ότι, όταν πρόκειται για την προσφορά μας στην κοινωνία, δεν αφήνουμε τίποτε στην τύχη.

Αναπόσπαστο κομμάτι της εταιρικής φιλοσοφίας και επιχειρηματικής δράσης της ΟΠΑΠ Α.Ε. συνιστά το Πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, το οποίο τα δύο τελευταία χρόνια επικεντρώθηκε στην άμεση ανακούφιση ευρύτατων κοινωνικών ομάδων, οι οποίες βιώνουν σοβαρά προβλήματα υγείας, αλλά και προβλήματα που προέκυψαν από την παρατεινόμενη οικονομική κρίση.

⁴http://www.opap.gr/web/corporate_opap.gr/49

Αναπόσπαστο κομμάτι της εταιρικής φιλοσοφίας και επιχειρηματικής δράσης της ΟΠΑΠ Α.Ε. συνιστά το Πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, το οποίο τα δύο τελευταία χρόνια επικεντρώθηκε στην άμεση ανακούφιση ευρύτατων κοινωνικών ομάδων, οι οποίες βιώνουν σοβαρά προβλήματα υγείας, αλλά και προβλήματα που προέκυψαν από την παρατεινόμενη οικονομική κρίση. Στη συνέχεια αναφέρονται οι σημαντικότερες κοινωνικές δράσεις της εταιρείας.⁵

Υγεία

- > Η ΟΠΑΠ Α.Ε. δρομολόγησε ένα εκτεταμένο πρόγραμμα εξοπλισμού νοσοκομείων του κέντρου και της περιφέρειας με νέα υπερσύγχρονα μηχανήματα, τα οποία «σώζουν ανθρώπους» κατά την εκτίμηση των γιατρών.
- > Αγορά και δωρεά προς το Νοσοκομείο Παίδων «Αγλαΐα Κυριακού», ενός ρομποτικού συστήματος ακτινογραφίας υψηλής ακρίβειας, με εξειδικευμένα μηχανήματα καθώς και με ασθενοφόρα οχήματα, εξοπλίστηκαν τα δύο τελευταία χρόνια μεταξύ άλλων τα νοσοκομεία «Ευαγγελισμός», Παίδων «Αγία Σοφία», «Άγιοι Ανάργυροι», «Αγία Όλγα», «Άγιος Σάββας», «Αμαλία Φλέμινγκ», Νοσοκομείο Παίδων Πεντέλης, «Θριασίου», «Αρεταίειο», «Γεννηματάς», «Μεταξά», «Άγιος Διονύσιος» Αττικής και «Άγιος Παύλος» Θεσσαλονίκης, Πανεπιστημιακό Ιωαννίνων, Μολάων Λακωνίας, «Καραμανδάνειο» Πατρών, Καρπενησίου, κ.α.⁶

Περιβάλλον

- > Έργο δενδροφύτευσης και αναδάσωσης του Πάνειου Όρους, που καταστράφηκε από πυρκαγιά το 2007, με την οικονομική ενίσχυση της Αστικής μη Κερδοσκοπικής Εταιρίας «Αρκτούρος»,
- > Διοργάνωση δράσης με θέμα «Ποδήλατο στην Πόλη». τη δράση Καθαρισμού των Ακτών 2006, του Δικτύου «Μεσόγειος SOS" ενώ παράλληλα συμμετείχε εθελοντικά,

⁵<http://www.opap.gr/web/corporate.opap.gr/49>

⁶<http://www.opap.gr/web/corporate.opap.gr/49>

- Περιβαλλοντική και οικολογική αναβάθμιση των υποδομών του Δήμου Τήνου,

Πολιτισμός

- Ενίσχυση του ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων – Τ.Α.Π.Α. για την υλοποίηση του προγράμματος αναβάθμισης και των παρεχομένων υπηρεσιών σε 180 αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία της χώρας,
- Υποστήριξη «Εθνικής Λυρικής Σκηνής», για μία σειρά σημαντικών παραστάσεων,
- Κάλυψη μέρους των εξόδων συντήρησης πολύτιμων χειρογράφων του «Πατριαρχείου Αλεξάνδρειας και Πάσης Αφρικής» στα οποία είναι αποτυπωμένη η ιστορική μνήμη του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας και στα οποία αναδεικνύεται ο γραπτός πλούτος και η ιστορική πολιτιστική κληρονομιά και πολλά άλλα.⁷

Παιδεία

- Κατασκευή και λειτουργία πολυαισθητηριακού διαδραστικού εργαστηρίου για μαθητές της ActionAidHellas με τίτλο «Ένας Κόσμος Άνω Κάτω»,
- Χρηματοδότηση σχολικών αποστολών σε παγκόσμιες σχολικές διοργανώσεις (συμμετοχή μαθητών σε Ολυμπιάδες Γνώσης) καθώς και την ενίσχυση φορέων υλοποίησης αθλητικών γιορτών πανελληνίων πρωταθλημάτων Λυκείων, παγκοσμίων σχολικών πρωταθλημάτων Λυκείων,
- Δωρεές μουσικού εξοπλισμού στα μουσικά και καλλιτεχνικά σχολεία της χώρας και εξοπλισμού συσκευών ανάγνωσης και εκτύπωσης για άτομα με προβλήματα όρασης στο ειδικό δημοτικό σχολείο τυφλών, όπως, επίσης, και για την αγορά και διάθεση νοσοκομειακού εξοπλισμού, εργαστηρίου αυτόνομης διαβίωσης και αίθουσας εκπαιδευτικής κουζίνας σε ειδικό δημοτικό σχολείο,
- Χρηματοδότηση σχολικών αθλητικών γιορτών καθώς και Πρωταθλήματα Βαλκανιάδων και Ολυμπιάδων μέσω του Υπουργείου

⁷<http://www.opap.gr/web/corporate.opap.gr/49>

Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, και διενέργεια Σχολικών Αγώνων Επιχειρηματολογίας, μέσω του Ευρωπαϊκού Κέντρου Δελφών.⁸

Αθλητισμός

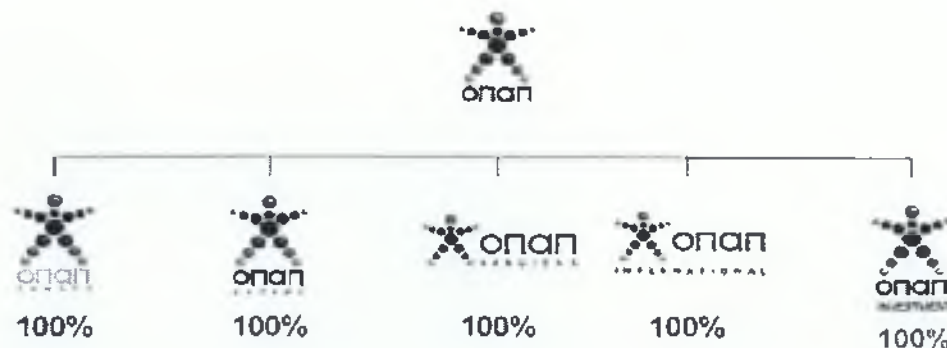
- » Ενίσχυση Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής καλύπτοντας τις δαπάνες προετοιμασίας των Ελλήνων αθλητών με τη συμμετοχή τους στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Λονδίνου το έτος 2012.
- » Ενίσχυση της «Ελληνικής Παραολυμπιακής Επιτροπής», για την κάλυψη των εξόδων της προετοιμασίας των Ελλήνων Αθλητών με αναπηρία για τη συμμετοχή τους στους «Παραολυμπιακούς Αγώνες του Λονδίνου το 2012».
- » Στήριξη της Εθνικής Ομάδα Ποδοσφαίρου, το ποδόσφαιρο συνολικά αλλά και το μπάσκετ, το βόλεϊ, την ποδηλασία, το τένις και μία σειρά άλλα αγωνίσματα, ενώ είναι ο Μέγας Χορηγός του Κλασικού Μαραθωνίου της Αθήνας.

Πέρα από τις διοργανώσεις, χρηματοδότησε τα δύο τελευταία χρόνια τα έργα ανακατασκευής των αγωνιστικών χώρων των γηπέδων σε όλη τη χώρα. Κάνοντας πράξη το σύνθημα «Μία εταιρία, Καλό για όλους».⁹

⁸<http://www.opap.gr/web/corporate.opap.gr/49>

⁹<http://www.opap.gr/web/corporate.opap.gr/49>

1.3 Επέκταση Ομίλου - Θυγατρικές Εταιρείες

ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

30%

20%

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. είναι μέλος σε ευρωπαϊκές και διεθνείς ενώσεις τυχερών παιχνιδιών και έχει ενεργή συμμετοχή και παρουσία τόσο στα αντίστοιχα Διοικητικά Συμβούλια και τις επιτροπές, όσο και σε σεμινάρια και συνέδρια που διοργανώνονται. Στη συνέχεια αναφέρονται τα βασικά στοιχεία από τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου στα στις Χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται.¹⁰

¹⁰<http://www.opap.gr/el/web/corporate.opap.gr/11>

Ο.Π.Α.Π. SPORTS LTD.

Η Εταιρεία συστάθηκε στην Κύπρο στις 16 Οκτωβρίου 2002, ως εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113 με το όνομα GloryLeisureHoldingsLimited. Η Ο.Π.Α.Π. Α.Ε. απέκτησε το 90% του μετοχικού κεφαλαίου της Ο.Π.Α.Π. SPORTS LIMITED και στις 10/7/2008 το υπόλοιπο 10%.

Η Ο.Π.Α.Π. SPORTS LIMITED μέσω των θυγατρικών της εταιρειών δραστηριοποιείται στον τομέα των στοιχημάτων προκαθορισμένης απόδοσης στην Κύπρο. Όλες οι εταιρείες της είναι κάτοχοι άδειας αποδοχής στοιχημάτων, η οποία εκδίδεται από το Υπουργείο Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η εταιρεία διαθέτει δίκτυο 120 πρακτορείων από τα οποία τα 102 είναι κοινά με την Ο.Π.Α.Π. ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ. Το ποσοστό αγοράς που κατέχει η εταιρεία σε παγκύπρια βάση εκτιμάται στο 30% περίπου. Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται σε 1.710.000 ευρώ και διαιρείται σε 1.000.000 συνήθεις μετοχές, ονομαστικής αξίας 1,71 ευρώ η κάθε μία.¹¹

Ο.Π.Α.Π. (ΚΥΠΡΟΥ) LTD.

Η Εταιρεία συστάθηκε στην Κύπρο στις 14 Αυγούστου 2003, ως ιδιωτική Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης. Οι κύριες δραστηριότητες της Εταιρείας, είναι η οργάνωση, η λειτουργία, διεξαγωγή, διαχείριση και προώθηση-διαφήμιση όλων των παιχνιδιών της Ο.Π.Α.Π. Α.Ε., που διεξάγονται στην Κύπρο. Το μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε 1.700.000 ΕΥΡΩ και διαιρείται σε 1.700.000 συνήθεις μετοχές, ονομαστικής αξίας 1 ΕΥΡΩ η κάθε μία.

Ο.Π.Α.Π. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.

Τον Ιούλιο του 2004 η Ο.Π.Α.Π. Α.Ε. ίδρυσε στην Ελλάδα Θυγατρική Εταιρεία με την επωνυμία Ο.Π.Α.Π. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. επί της οποίας κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου. Η Εταιρεία έχει σκοπό την παροχή πλήρους φάσματος υποστηρικτικών υπηρεσιών για τις επιχειρησιακές

¹¹<http://www.opap.gr/el/web/corporate.opap.gr/9>

λειτουργίες και ανάγκες της μητρικής εταιρείας Ο.Π.Α.Π. Α.Ε., την ενίσχυση και υποστήριξη του δικτύου πωλήσεων, την διοργάνωση δραστηριοτήτων αθλητικού και πολιτιστικού περιεχομένου, την διανομή υλικού, τη διαχείριση εγκαταστάσεων και τεχνικών έργων. Σημαντικό έργο της εταιρείας είναι η διαμόρφωση της ενιαίας εταιρικής εικόνας των σημείων πώλησης, που βρίσκεται σε εξέλιξη.

Ο.Π.Α.Π. INTERNATIONAL LTD.

Η Εταιρεία συστάθηκε στην Κύπρο στις 24 Φεβρουαρίου 2004 με την επωνυμία ΟΠΑΠ ΒΕΤ ΛΙΜΙΤΕΔ και μετονομάστηκε σε ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LIMITED στις 5 Μαΐου 2004, ως ιδιωτική Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης. Έχει σκοπό τον συντονισμό και την υποστήριξη των υφιστάμενων διεθνών επενδύσεων της ΟΠΑΠ Α.Ε., την διερεύνηση νέων επενδυτικών ευκαιριών, την εισαγωγή νέων παιχνιδιών, την αναβάθμιση των υφιστάμενων και την μεταφορά τεχνογνωσίας. Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται σε 5.130.000 Ευρώ και διαιρείται σε 3.000.000 συνήθεις μετοχές, ονομαστικής αξίας Ευρώ 1,71.

Στις 24 Σεπτεμβρίου 2009 η ΟΠΑΠ International υπέγραψε συμφωνία με την ΟΠΑΠ Α.Ε. για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για τα παιχνίδια προκαθορισμένης απόδοσης στοιχηματισμού και στις 5 Οκτωβρίου 2009 η εταιρεία ίδρυσε υποκατάστημα στην Αθήνα με έδρα την Λεωφόρο Κύπρου 94, 12132 Περιστέρι.

Η κύρια δραστηριότητα της Εταιρείας, η οποία διεξάγεται μέσω του υποκαταστήματος στην Ελλάδα, είναι η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών αποκλειστικά και εξ' ολοκλήρου για τη διοργάνωση του παιχνιδιού «ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ». Συγκεκριμένα οι υπηρεσίες αφορούν την παροχή συνδρομής για την οργάνωση στοιχημάτων, την αξιολόγηση στοιχηματικών προϊόντων, τη διαμόρφωση των αποδόσεων, τη διαχείριση κινδύνου, υπηρεσίες μεταφοράς τεχνογνωσίας, υπηρεσίες trading και infocasting. Η μελλοντική επιδίωξη της

Εταιρείας είναι η απόκτηση όλων των επενδύσεων και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της ΟΠΑΠ Α.Ε. εκτός Ελλάδος.¹²

OPAP INVESTMENT LTD

Η Εταιρεία συστάθηκε στην Κύπρο, ως Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ). Το εγγεγραμμένο γραφείο της βρίσκεται στη Λευκωσία Μετοχίου 59, και μεταξύ των καταστατικών σκοπών της περιλαμβάνονται η διοργάνωση, διεξαγωγή και διαχείριση πάσης φύσεως τυχερών παιγνίων, στιγμιαίων λαχείων και στοιχημάτων προκαθορισμένης ή και μεταβλητής απόδοσης. Το μετοχικό κεφάλαιο της OPAP INVESTMENT LIMITED προσδιορίστηκε στο ποσό των 200.000,00 ευρώ και επί αυτού η ΟΠΑΠ Α.Ε. κατέχει το 100%.

NEUROSOFT A.E.

Η Neurosoft A.E. ιδρύθηκε το 1994 και έγινε η πρώτη εταιρεία που εισήχθη στην αγορά AIM Italia του Μιλάνου το 2009. Με έδρα την Αθήνα, η Neurosoft έχει μια πολυεθνική παρουσία στη Ρουμανία, Αλβανία, Σερβία, Βουλγαρία και Κύπρο.

Η Neurosoft είναι εταιρεία παραγωγής λογισμικού, που ειδικεύεται στο σχεδιασμό, παραγωγή, προσαρμογή και συντήρηση ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων για τους τρεις κύριους επιχειρηματικούς τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται: SportsBetting&GamingAnalytics, BusinessIntelligence και CoreFactoring, όπως και στην παροχή εξελιγμένων υπηρεσιών πληροφορικής στην Ελληνική και τη Διεθνή αγορά. Η Ο.Π.Α.Π. International LTD και η Ο.Π.Α.Π. Κύπρου Limited οι οποίες ανήκουν εξ ολοκλήρου στην Ο.Π.Α.Π. Α.Ε., κατέχουν συνολικά το 30% των μετοχών της Neurosoft A.E.¹³

GLORY TECHNOLOGY LTD.

¹²<http://www.opap.gr/el/web/corporate.opap.gr/9>

¹³<http://www.opap.gr/el/web/corporate.opap.gr/9>

Η Εταιρεία συστάθηκε στην Κύπρο στις 5 Δεκεμβρίου 2002 ως εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, με έδρα στην Λευκωσία Κύπρου. Η ιθύνουσα της Εταιρείας είναι η Gloryl.TechnologyHoldingsLtd και η τελική ιθύνουσα η QuantumCorporationLtd.

Η κύρια δραστηριότητα της εταιρείας είναι η παροχή υπηρεσιών πληροφορικής και ο σχεδιασμός, οργάνωση και ανάπτυξη συστημάτων υψηλής τεχνολογίας στον τομέα αυτό. Εξειδικεύεται στο χώρο των αθλητικών στοιχημάτων προκαθορισμένης απόδοσης στην Κύπρο και είναι η μόνη Κυπριακή εταιρεία που έχει ελεγχθεί και έχει εξασφαλίσει έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών της Κυπριακής ημοκρατίας στις 3/11/2003 για τη χρήση ολοκληρωμένης μηχανογραφημένης λύσης στον τομέα των παιχνιδιών FIXED ODDS στην Κυπριακή Δημοκρατία. Η εταιρεία παρέχει επίσης λογισμικό και εξοπλισμό (τερματικές μηχανές, κεντρικό σύστημα διαχείρισης κλπ) για τη διεξαγωγή on-line τυχερών παιχνιδιών.

Οι προοπτικές της εταιρείας κρίνονται θετικές λαμβάνοντας υπόψη την έγκριση του μηχανογραφημένου συστήματος τυχερών παιχνιδιών από τις Κυπριακές αρχές και την πετυχημένη εφαρμογή του στην Κύπρο. Επιπλέον έχει ολοκληρωθεί και η παράδοση του μηχανογραφημένου συστήματος στο Ουζμπεκιστάν για διαφόρους τύπους παιχνιδιών. Η εξέλιξη αυτή παρέχει στην εταιρεία τη δυνατότητα σταδιακής συμμετοχής στη διεθνή αγορά παροχής υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών και διεύρυνσης των πωλήσεων παρέχοντας ολοκληρωμένες μηχανογραφικές λύσεις και εξοπλισμό. Με βάση τον επιχειρησιακό σχεδιασμό της εταιρείας αναμένεται να υπάρξουν σχετικές συμβάσεις εντός της τρέχουσας χρήσης. Αξίζει να σημειωθεί ότι δεν υφίστανται τυχόν συμφωνίες-συνεργασίες μεταξύ των εταιρειών GLORY TECHNOLOGY LIMITED και Ο.Π.Α.Π. Α.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

2.1 Στοιχεία και Αρχές των Λογιστικών Καταστάσεων

Η δομημένη παρουσίαση της οικονομικής της θέσης μιας εταιρείας και των συναλλαγών που έχουν αναληφθεί από αυτή σε χρηματικούς όρους παρουσιάζεται στις οικονομικές της καταστάσεις. Σκοπός των οικονομικών καταστάσεων είναι η παροχή πληροφοριών σχετικά με την οικονομική θέση, την αποδοτικότητα και τις μεταβολές στην οικονομική θέση μιας επιχείρησης, που είναι χρήσιμες σε ένα ευρύ πεδίο χρηστών. Βασική επιδίωξη των οικονομικών καταστάσεων γενικού σκοπού είναι επομένως, να παρέχουν

πληροφορίες σχετικά με την οικονομική θέση, την απόδοση και τις ταμειακές ροές της επιχείρησης προκειμένου οι χρήστες να λαμβάνουν τις σωστές οικονομικές αποφάσεις. Επιπλέον, οι καταστάσεις μας δείχνουν τα αποτελέσματα, την επιμέλεια και την υπευθυνότητα της Διοίκησης όσον αφορά τη διαχείριση των πόρων της εταιρείας.

Για τη ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων μιας εταιρείας απαιτείται λεπτομερής και συστηματική εξέταση τόσο των ποσοτικών όσο και των ποιοτικών στοιχείων τα οποία περιέχονται στις λογιστικές καταστάσεις και το προσάρτημα. Η ολοκληρωμένη ανάλυση μιας εταιρείας βασίζεται στη διεξαγωγή τόσο διαχρονικών όσο και διαστρωματικών συγκρίσεων μεταξύ των επιχειρήσεων.

Η διαδικασία της συγκέντρωσης, της αποτίμησης και της καταχώρησης των πρωτογενών λογιστικών στοιχείων πραγματοποιείται μέσα σε ένα πλαίσιο γενικά αποδεκτών και εφαρμοζόμενων αρχών και μεθόδων, που στοχεύουν στην, κατά το δυνατόν, αντικειμενικότερη σκιαγράφηση της οικονομικής κατάστασης των επιχειρήσεων. Η επίτευξη όμως του στόχου αυτού, γίνεται όλο και πιο δύσκολη, γιατί οι βασικές λογιστικές αρχές τελούν υπό καθεστώς συνεχών τροποποιήσεων, προσθηκών και εν γένει βελτιώσεων, επηρεαζόμενες, είτε από τις ραγδαίες οικονομικές εξελίξεις, είτε από εξελίξεις στο κοινωνικό περιβάλλον των επιχειρήσεων.¹⁴ Έτσι, με την πάροδο του χρόνου οι θεωρητικοί της λογιστικής, οι επαγγελματίες και οι επιστημονικές οργανώσεις, άρχισαν να ασχολούνται συστηματικά με τη βελτίωση της ποιότητας των λογιστικών πληροφοριακών στοιχείων σε σχέση με τα αποτελέσματά τους στην εκτίμηση της παρούσας και της μελλοντικής οικονομικής θέσης της επιχείρησης.

Έτσι, με τη συνδρομή, σε μερικές περιπτώσεις κρατικών οργάνων, άρχισαν να υποδεικνύονται και να εφαρμόζονται, ορισμένοι λογιστικοί κανόνες. Οι λογιστικοί αυτοί κανόνες, σήμερα είναι γνωστοί με τον τίτλο «γενικά

¹⁴Ευθύμογλου Π, Χρηματοοικονομική λογιστική: αρχές λογιστικής, λογιστικές διαδικασίες, στοιχεία γενικού λογιστικού σχεδίου, ασκήσεις και μελέτη περίπτωσης, Πειραιάς, 2001.

παραδεκτές λογιστικές αρχές». Οι λογιστικές αρχές αναφέρονται σε ένα σύνολο κανόνων, εννοιών, πρακτικών και προτύπων που αποβλέπουν στην, κατά το δυνατόν, αντικειμενικότερη πληροφόρηση της διοίκησης των επιχειρήσεων, των μετόχων, των δανειστών, της πολιτείας, των συνδικαλιστικών οργάνων και άλλων ενδιαφερομένων. Ο στόχος τους είναι, βασικά, η ομοιομορφία της λογιστικής διαδικασίας, κυρίως για τη συγκρισιμότητα των λογιστικών καταστάσεων διακλαδικά και διαχρονικά σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Οι βασικότερες από αυτές τις αρχές είναι:¹⁵

1) **Αρχή της οικονομικής μονάδας.** Βασική προϋπόθεση στον τρόπο που η λογιστική διεκπεραιώνει το έργο της, είναι η αναφορά της στη δραστηριότητα μιας αυτοτελούς οικονομικής μονάδας. Παρ' όλα αυτά, η δυναμική παρουσία των ιδιοκτητών στο περιβάλλον της οικονομικής μονάδας είναι τόσο εμφανής, όσο και προβληματική.

2) **Αρχή της συνέχειας.** Η διάρκεια του χρόνου ζωής κάθε επιχείρησης θεωρείται μακρά και τουλάχιστον μεγαλύτερη από τη ζωή των περιουσιακών στοιχείων. Έτσι, κατά τη λογιστική διαδικασία, η οικονομική μονάδα θα συνεχίσει αρκετά μέσα στο μέλλον, ώστε τα πάγια περιουσιακά της στοιχεία να χρησιμοποιηθούν για το σκοπό για τον οποίο αγοράστηκαν και όχι για μεταπώληση ή εκποίηση. Αυτό επηρεάζει τη μέθοδο αποτίμησής τους, που γίνεται στην τιμή κτήσης τους και όχι στην τιμή ρευστοποίησής τους.

3) **Λογιστική περίοδος ή λογιστική χρήση.** Η λογιστική αφενός παρακολουθεί και καταγράφει τη συνεχή ροή των οικονομικών πράξεων της επιχείρησης και αφετέρου πληροφορεί και ενημερώνει έγκαιρα τους ενδιαφερόμενους για τα αποτελέσματα και την πορεία της. Αυτό επιβάλλει την αρχή της λογιστικής αναφοράς κατά περιόδους - χρήσεις, η οποία θα πρέπει να τηρείται με συνέπεια και ομοιομορφία.

¹⁵ Αθανασόπουλος Κ, Γεωργόπουλος Α, Μπέλλα Α, (2007), Ανάλυση λογιστικών καταστάσεων, Πειραιάς: Πανεπιστήμιο Πειραιά

4) **Αρχή της συντηρητικότητας.** Είναι μία από τις παλιότερες λογιστικές αρχές και σχετίζεται με το πνεύμα συντηρητικότητας που πρέπει να διέπει τον επιχειρηματία στην εκτίμηση των οικονομικών γεγονότων. Μια βασική εφαρμογή της αρχής αυτής θεωρείται η αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων στη χαμηλότερη τιμή, μεταξύ τιμής κτήσης και τρέχουσας τιμής. Η αρχή της συντηρητικότητας δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για τη σκόπιμη υποτίμηση στοιχείων, εφόσον κάτι τέτοιο θα ήταν εξίσου επιβλαβές στη σύνταξη των λογιστικών καταστάσεων και παραπλανητικό στη λήψη αποφάσεων.

5) **Αρχή της συνέπειας και της ομοιομορφίας των λογιστικών μεθόδων.** Η αρχή της συνέπειας πηγάζει από την ανάγκη για τη συγκρισιμότητα των λογιστικών μεγεθών ανάμεσα στις διαχειριστικές χρήσεις, η οποία θα πρέπει να είναι δυνατή, τόσο μεταξύ ισολογισμών διαφορετικών περιόδων της ίδιας οικονομικής μονάδας, όσο και διαφορετικών μονάδων.

6) **Αρχή της σημαντικότητας.** Οι λογιστικές καταστάσεις παρουσιάζουν οικονομικές πληροφορίες, οι οποίες έχουν σκοπό να επηρεάσουν τη λήψη αποφάσεων από τους χρήστες τους. Αντίθετα, επικρατεί η άποψη ότι τα ποσά που εμφανίζονται στις λογιστικές καταστάσεις σπάνια είναι απόλυτα ακριβή ως προς τα μεγέθη, τα οποία μετρούν.

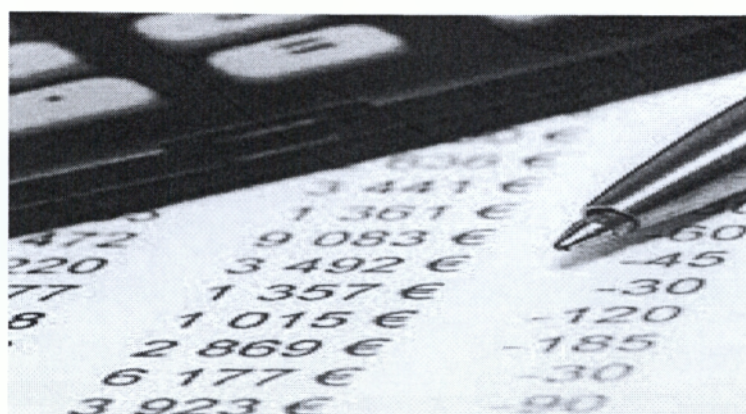
7) **Αρχή του ιστορικού κόστους.** Η καθιέρωση της αρχής του κόστους οφείλεται σε ορισμένα βασικά πλεονεκτήματα που παρουσιάζει το ιστορικό κόστος σε σχέση με άλλες βάσεις αποτίμησης, όπως κόστος αντικατάστασης, καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία κ.λπ. Το κόστος είναι καθορισμένο (definite) και αντικειμενικό (objective), αφού ο προσδιορισμός του στηρίζεται σε γεγονότα, σε συναλλαγές που έγιναν με τρίτα προς τη λογιστική μονάδα πρόσωπα. Επίσης, το κόστος είναι επαληθεύσιμο (verifiable). Η παρουσίαση στις λογιστικές καταστάσεις αντικειμενικών και επαληθεύσιμων στοιχείων προσδίδει σε αυτές μεγαλύτερη αξιοπιστία.

8) **Αρχή της αναγνώρισης εσόδων/εξόδων.** Η έμφαση για την άντληση πληροφοριών που θα χρησιμεύσουν στην αξιολόγηση μιας επιχείρησης έχει

μετατοπιστεί σήμερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Στην κατάσταση αυτή διακρίνονται βασικά δύο κατηγορίες μεγεθών, αυτή των εσόδων και αυτή των εξόδων. Η πρώτη αντιπροσωπεύει εισροές οικονομικών στοιχείων και η δεύτερη αντίστοιχες εκροές, στο πλαίσιο των οικονομικών δραστηριοτήτων της μονάδας.

Στη συνέχεια παρατίθενται οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΟΠΑΠ.Ε για την χρονική περίοδο 2008 – 2012 και η ανάλυση των μεταβολών των στοιχείων που τις απαρτίζουν.

2.2 Ισολογισμός ΟΠΑΠ ΑΕ

	636 €	
	3 441 €	
	1 361 €	
472	9 083 €	60
220	3 492 €	-45
77	1 357 €	-30
8	1 015 €	-120
	2 869 €	-185
	6 177 €	-30
	3 923 €	-90

Ο ισολογισμός μιας εταιρείας αποτελεί την απεικόνιση της χρηματοοικονομικής κατάστασής της σε μια δεδομένη χρονική στιγμή και ειδικότερα την απεικόνιση των μέσων που έχει στην κατοχή της για την προώθηση της δραστηριότητάς της. Η αποτύπωση αυτών των στοιχείων δηλαδή των στοιχείων που κατέχει η εταιρεία γίνεται στο ενεργητικό της. Επιπλέον, στον ισολογισμό εμφανίζονται και οι πηγές χρηματοδότησης για την απόκτηση αυτών των μέσων και αποτυπώνονται στο παθητικό της και πιο συγκεκριμένα στα Ίδια Κεφάλαια και τις Υποχρεώσεις της.

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζεται ο Ισολογισμός της εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ για τα έτη 2008-2012.

Πίνακας 2.1 Ισολογισμός ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012 (Ποσά σε χιλ. €)

ΡΓΗΤΙΚΟ	2008	2009	2010	2011	2012
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ταμειακά αποθέματα και ταμειακά ισοδύναμα	603.509	598.942	557.531	305.766	105.5
Μεταβλητά Διαθέσιμα	0	0	0	0	95.7
Παρονομοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διατεταγμένα μέχρι η λήξη	0	0	8.471	0	
Ποσά	1.310	1.080	0	0	
Ποσά από πελάτες	69.001	38.979	46.792	30.769	52.9
Άλλα στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	223.236	193.455	17.794	34.451	27.8
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	897.056	832.456	630.588	370.986	460.1
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ποσά ακινητοποιήσεις	253.253	224.857	200.104	1.101.647	1.105.8
Ποσά χρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	95.423	83.355	81.067	79.753	64.3
Ποσά δόσεις σε ακίνητα	2.898	2.754	2.611	2.467	2.3
Ποσά δόσεις σε θυγατρικές	36.527	36.527	36.527	36.527	43.0
Ποσά δόσεις σε συγγενείς	1.200	1.200	1.200	0	1.2
Ποσά προπληρωστές απαιτήσεις από πελάτες	2.988	3.368	1.258	1.102	1.2
Άλλα στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	15.304	14.549	67.500	64.728	43.8
Ποσά αλλόμονοι φόροι ενεργητικού	35.900	34.120	6.245	1.634	
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	443.493	400.730	396.512	1.289.058	1.260.6
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.340.549	1.233.186	1.027.100	1.482.007	1.720.8
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις	142.031	139.154	83.509	116.546	154.8
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	53.474	32.411	7.713	7.713	
»	378.104	395.577	142.585	7.482	31.4
Ποσά υστερούμενες και λοιπές υποχρεώσεις	46.161	30.755	44.160	46.346	119.6
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	619.770	597.897	270.262	178.087	297.0
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Ποσά	0	0	0	250.629	165.6
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	53.474	32.419	0	0	
Ποσά δόσεις παροχών προσωπικού	22.637	23.338	22.339	20.208	19.
Ποσά αλλόμονοι φόροι παθητικού	0	0	0	5.180	
Ποσά δόσεις	31.743	44.090	43.310	62.566	60.0
Ποσά μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	6.842	7.672	8.046	88.982	9.0
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	93.641	75.108	73.695	422.385	259.1
Ίδια κεφάλαια					
Κεφάλαιο	95.700	95.700	95.700	95.700	95.7

Θεματικά	43.060	43.060	43.060	43.060	43.0
ή εις νέον	488.378	421.421	544.383	742.775	1.025.9
λο ιδίων κεφαλαίων	627.138	560.181	683.143	881.535	1.164.6
ΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	1.340.549	1.233.186	1.027.100	1.482.007	1.720.8

Πηγή: Ετήσιες Οικονομικές Εκθέσεις της Εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012

2.3 Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως ΟΠΑΠ ΑΕ

Η Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης μιας εταιρείας, εμφανίζει τα αποτελέσματά της από τις συνολικές δραστηριότητές της λειτουργικές και μη, σε μια δεδομένη χρονική περίοδο. Το αποτέλεσμα μετράται ως η διαφορά εσόδων μείον εξόδων και η επιχείρηση εμφανίζει κέρδη ή ζημίες.

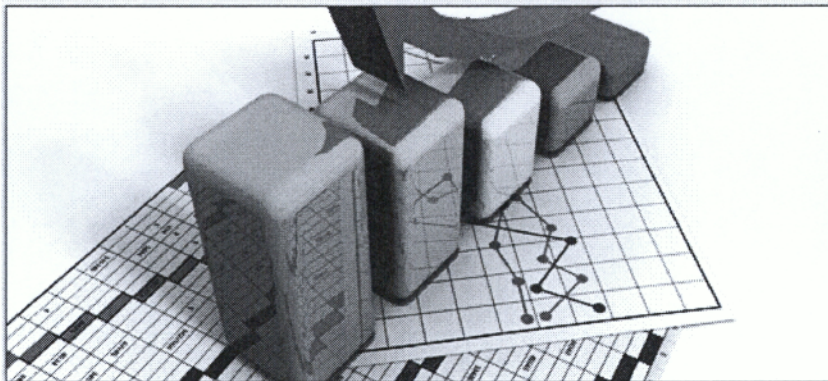
Στον πίνακα που παρατίθεται στη συνέχεια παρουσιάζονται τα στοιχεία της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσεως της εταιρείας ΟΠΑΠ Α.Ε. για τα έτη 2008-2012.

Πίνακας 2.2 Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012
(Ποσά σε χιλ. €)

	2008	2009	2010	2011	2012
κλος εργασιών	5.328.100	5.222.199	4.937.530	4.172.459	3.775.251
στος πωληθέντων	-4.202.537	-4.124.076	-3.928.669	-3.945.439	-3.025.648
θαρά έσοδα	1.125.563	1.098.123	1.582.854	1.348.933	1.235.082
λα λειτουργικά έσοδα	21.207	22.965	24.621	24.767	24.950
κτό κέρδος	2.272.333	2.219.211	1.008.861	827.020	2.009.635
πάνες διάθεσης	-133.391	-151.032	-124.294	-111.568	-105.369
πάνες διοίκησης	-38.780	-41.516	-31.676	-39.903	-35.004
λα λειτουργικά έξοδα	-20.359	-10.335	-12.758	-13.826	-9.263
ιουργικό αποτέλεσμα	954.240	918.205	864.754	686.490	624.917
ρδη / (Ζημιές) από πώληση γίων	0	0	-204	0	-56
μιές από απομείωση ριουσιακών στοιχείων	0	0	0	0	-1.200
ηματοοικονομικά έσοδα	28.775	19.941	21.314	20.178	11.304
ηματοοικονομικά έξοδα	0	0	-2.626	-8.611	-3.617
ρίσματα από θυγατρικές	2.558	750	10.000	4.000	13.072
ρδη προ φόρου εισοδήματος	985.573	938.884	893.238	702.057	644.420
έχων φόρος εισοδήματος	-274.320	-350.111	-298.942	-154.534	-124.776
αβαλλόμενος φόρος	10.480	-1.780	-15.199	-4.611	-6.814
ρδη μετά φόρων	721.733	586.993	579.097	542.912	512.830

Πηγή: Ετήσιες Οικονομικές Εκθέσεις της Εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012

2.4 Ανάλυση Στοιχείων Λογιστικών Καταστάσεων

Βασικός στόχος της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων είναι η διευκόλυνση της λήψης αποφάσεων οι οποίες αφορούν την αποτελεσματική κατανομή των οικονομικών πόρων που χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση. Τέτοια παραδείγματα αποτελούν η χορήγηση πιστώσεων, η επιλογή επενδύσεων, η αμοιβή στελεχών και εργαζομένων. Η λεπτομερής γνώση χρηματοοικονομικής λογιστικής αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για έναν αναλυτή, γιατί η γνώση αυτή θα του επιτρέψει να αναγνωρίσει τις ελλείψεις των δημοσιευμένων λογιστικών καταστάσεων, να αναζητήσει

πληροφορίες και να προσαρμόσει τα λογιστικά μεγέθη προκειμένου να αντεπεξέλθει στους σκοπούς της ανάλυσής του.¹⁶

Οι οικονομικές καταστάσεις ως μια δομημένη οικονομική παρουσίαση της οικονομικής θέσης μιας επιχείρησης και των συναλλαγών που έχουν αναληφθεί από αυτή. Η επιδίωξη των οικονομικών καταστάσεων είναι να παρέχουν πληροφορίες οι οποίες είναι σχετικές την οικονομική θέση, την απόδοση και τις ταμιακές ροές της επιχείρησης, που είναι χρήσιμες σε μια ευρεία ομάδα χρηστών προκειμένου με την αξιοποίησή τους να λαμβάνουν οικονομικές αποφάσεις.

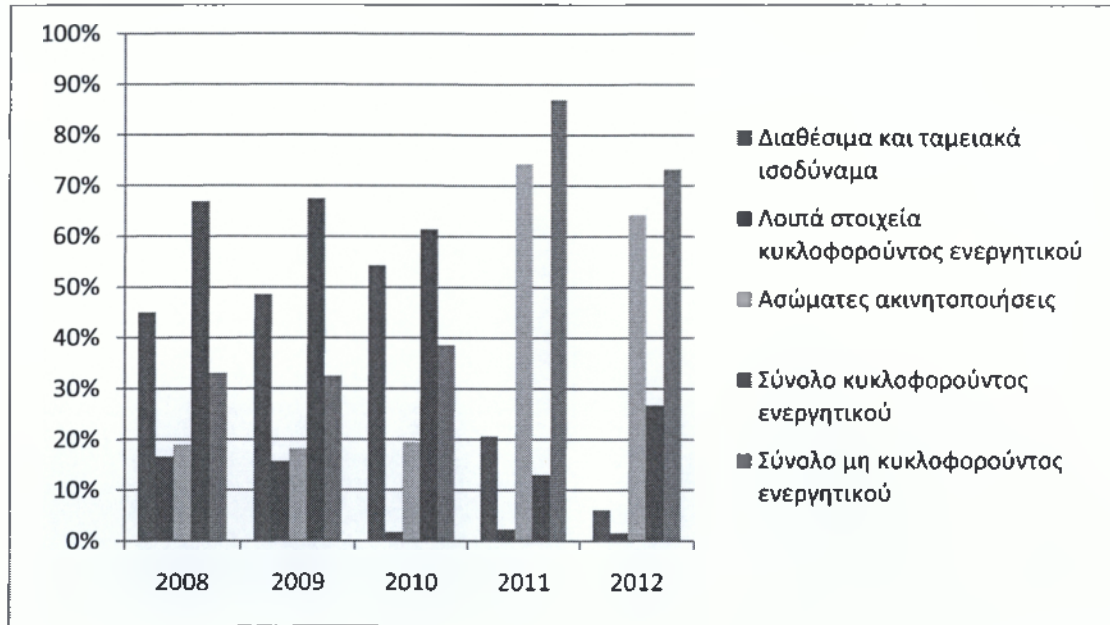
Τέλος, οι οικονομικές καταστάσεις δείχνουν τα αποτελέσματα της διαχείρισης των οικονομικών πόρων που έχουν διατεθεί στη διοίκηση. Για να επιτευχθεί ο σκοπός αυτός, οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικές με τα στοιχεία μιας επιχείρησης, όπως τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις, τα ίδια κεφάλαια, τα έσοδα και τα έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των κερδών και ζημιών και τις ταμιακές ροές. Αυτές οι πληροφορίες, παράλληλα με άλλες πληροφορίες στο Προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων, βοηθούν τους χρήστες να προεκτιμήσουν τις μελλοντικές ταμιακές ροές της επιχείρησης και ειδικότερα το χρόνο και τη βεβαιότητα της δημιουργίας ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδύναμων.

2.4.1 Ανάλυση Στοιχείων Ενεργητικού

Σύμφωνα με τα στοιχεία των δημοσιευμένων λογιστικών καταστάσεων της εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ, το σημαντικότερο στοιχείο του κυκλοφορούντος ενεργητικού της για όλα έτη ανάλυσης αποτελεί ο λογαριασμός των διαθεσίμων και ταμειακών ισοδύναμων. Για την διετία 2011-2012 αποτελούσαν το μεγαλύτερο μέγεθος του συνόλου του ενεργητικού της.

Ζαφειρόπουλος Η, 2005, Η προσέγγιση των οικονομικών καταστάσεων: Κρίσιμα στοιχεία για την προετοιμασία της ανάλυσής τους, Investment Research and Analysis Journal.

Όσον αφορά το μη κυκλοφορούν ενεργητικό της εταιρείας, το μεγαλύτερο μέγεθος αποτελεί ο λογαριασμών των ασώματων ακινητοποιήσεων που την πρώτη τριετία ανάλυσης ισούται με μεγαλύτερο από 40% του συνόλου του ενεργητικού. Στο διάγραμμα που ακολουθεί απεικονίζονται οι τιμές των σημαντικότερων στοιχείων του ενεργητικού σε όλη τη διάρκεια της πενταετίας.

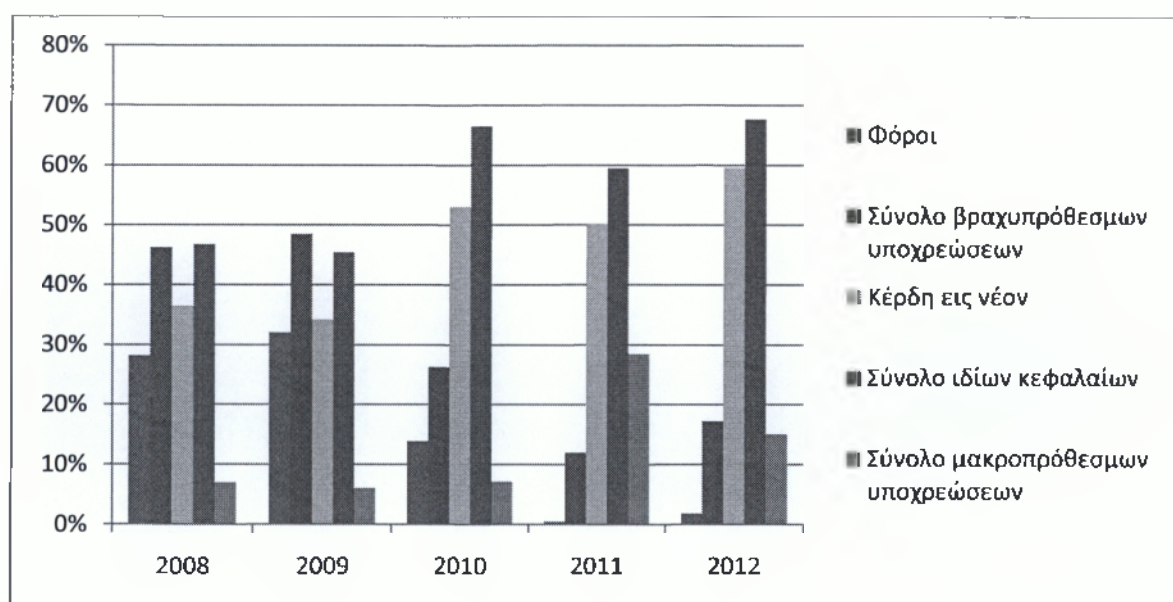
Πηγή: Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012

Διάγραμμα 2.1 Μεταβολή στοιχείων Ενεργητικού για Εικόνα τα έτη 2007-2011

Όπως φαίνεται από το παραπάνω διάγραμμα για την τριετία 2008-2011 το μεγαλύτερο μέρος του ενεργητικού αποτελεί το σύνολο του κυκλοφορούντος ενεργητικού υπερβαίνοντας το 60% του συνόλου του ενεργητικού. Αντίστοιχα τη διετία 2011-2012 το μεγαλύτερο μέρος καταλαμβάνει το μη κυκλοφορούν ενεργητικό σε ποσοστά άνω του 70%.

2.4.2 Ανάλυση Στοιχείων Παθητικού

Στη συνέχεια παρατίθεται το διάγραμμα που απεικονίζονται τις τιμές των σημαντικότερων στοιχείων του παθητικού της εταιρείας σε όλη τη διάρκεια της πενταετίας 2008-2012.

Πηγή: Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012

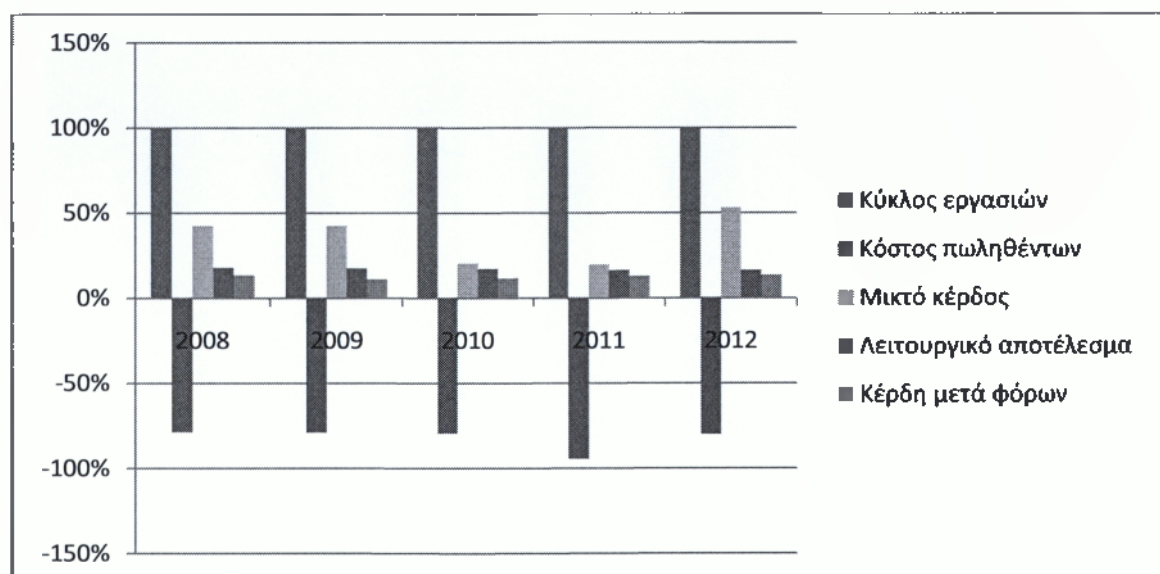
Διάγραμμα 2.2 Μεταβολή στοιχείων Παθητικού για τα έτη 2007-2011

Όπως διαφαίνεται και από το παραπάνω γράφημα το σημαντικότερο μέγεθος του παθητικού της εταιρείας για όλα τα έτη με εξαίρεση το 2009, αποτελεί το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της εταιρείας που για την τελευταία τριετία είναι κοντά στο 60% του συνόλου του παθητικού. Αξίζει να σημειωθεί ότι για τα Ίδια Κεφάλαια το μεγαλύτερο ποσοστό ανήκει στα κέρδη εις νέον της εταιρείας που την τριετία 2008-2011 υπερβαίνουν το 50% του παθητικού και τη διετία 2008-2009 βρίσκονται πάνω από το 35% αντίστοιχα. Από τα

στοιχεία των υποχρεώσεων της εταιρείας ενδιαφέρον παρουσιάζει ο λογαριασμός των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων και συγκεκριμένα οι φόροι πληρωτέοι που τα πρώτα έτη ανάλυσης βρίσκονται κοντά στο 30%.

2.4.3 Ανάλυση Στοιχείων Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσεως

Στη συνέχεια παρατίθεται το διάγραμμα που απεικονίζονται τις τιμές των σημαντικότερων στοιχείων της καταστάσεως αποτελεσμάτων χρήσεως της εταιρείας σε όλη τη διάρκεια της πενταετίας 2008-2012.

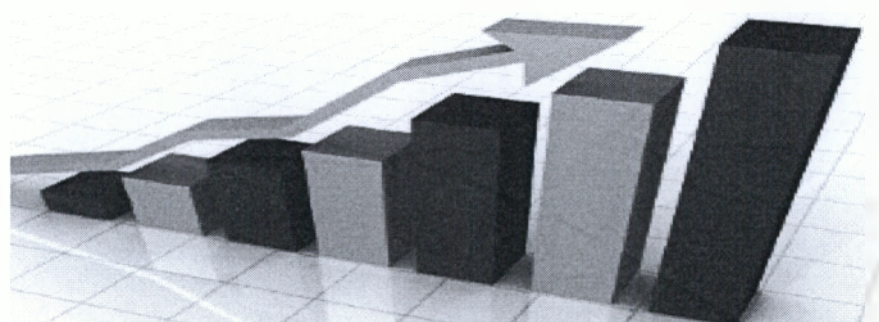
Πηγή: Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012

Διάγραμμα 2.3 Μεταβολή στοιχείων Αποτελεσμάτων Χρήσεως για τα έτη 2007-2011

Σύμφωνα με τα στοιχεία του παραπάνω διαγράμματος, το μεγαλύτερο μέγεθος των στοιχείων των αποτελεσμάτων της εταιρείας αποτελεί το κόστος πωληθέντων και συγκεκριμένα τα κέρδη των παικτών. Το κόστος πωληθέντων μειώνει τα έσοδα από τις πωλήσεις σε όλα τα έτη ανάλυσης πάνω από 70%. Το μικτό κέρδος της εταιρείας με εξαίρεση το 2009 αντιστοιχεί σε ποσοστό άνω του 40% σε όλα τα έτη ενώ οι καταβληθέντες φόροι αντιστοιχούν σε ποσοστό μικρότερο του 10% του κύκλου εργασιών σε όλη τη διάρκεια της πενταετίας. Τέλος τα κέρδη μετά φόρων της εταιρείας ανέρχονται σε ποσοστό του γύρω στο 15% των πωλήσεων στην υπό ανάλυση περίοδο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

Στη οικονομική θεωρία και πρακτική για την χρηματοοικονομική ανάλυση και αποτίμηση των επιχειρήσεων χρησιμοποιούνται πολλές μέθοδοι. Η πλέον ευρέως γνωστή και αποτελεσματική μεθοδολογία που χρησιμοποιείται, είναι η χρήση αριθμοδεικτών. Οι αριθμοδείκτες εκφράζουν τη μαθηματική σχέση μεταξύ ενός ποσού, το οποίο περιέχεται στον αριθμητή και ενός άλλου το οποίο περιέχεται στον παρονομαστή. Στην ανάλυση των επιχειρήσεων τα ποσά αυτά αποτελούν στοιχεία των λογιστικών καταστάσεων. Η χρήση αριθμοδεικτών βοηθάει στη λήψη χρηματοοικονομικών αποφάσεων μέσω διαχρονικών και διαστρωματικών συγκρίσεων.

Για την ανάλυση και αποτίμηση των αποτελεσμάτων μιας επιχείρησης, γίνεται χρήση διαφόρων κατηγοριών αριθμοδεικτών. Το σπουδαιότερο πλεονέκτημα των αριθμοδεικτών είναι ότι ο τρόπος υπολογισμού τους, επιτρέπει την σύγκριση διαφορετικού μεγέθους επιχειρήσεων τόσο σε διαχρονικές όσο και σε διαστρωματικές συγκρίσεις μεταξύ όμοιων κλάδων. Οι αριθμοδείκτες ανάλογα με τα οικονομικά στοιχεία που αποτιμούν χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες: τους αριθμοδείκτες ρευστότητας, τους αριθμοδείκτες αποδοτικότητας και τους αριθμοδείκτες χρηματοοικονομικής μόχλευσης.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η κρίση, η πρωτοβουλία και οι γνώσεις του αναλυτή σε θέματα που αφορούν στην επιχείρηση, όπως το ιστορικό της, τη θέση της στον κλάδο, την πολιτική της διοίκησής της, οι τρέχουσες εμπορικές συνθήκες κ.λπ., συμβάλλουν αποφασιστικά στη σωστή ερμηνεία των αριθμοδεικτών.¹⁷

3.1 Ανάλυση αριθμοδεικτών Ρευστότητας

Για μια επιχείρηση το επίπεδο ρευστότητας προσδιορίζεται ως η ικανότητά της να ανταποκρίνεται στις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της και υποδηλώνει την ικανότητα μετατροπής των στοιχείων του ενεργητικού της σε ρευστά διαθέσιμα. Κάθε επιχείρηση προσπαθεί να επιτυγχάνει υψηλά επίπεδα ρευστότητας γιατί με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνει ταυτόχρονα την άνετη διανομή μερισμάτων (χαμηλή υποχρέωση για παρακράτηση

Κάντζος Κ, 2002, Ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων, Αθήνα: Interbooks.

αποθεματικού) και την αύξηση της εμπιστοσύνης των πιστωτών. Οι αριθμοδείκτες ρευστότητας αναφέρονται στο μέγεθος και στις σχέσεις των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων και των κυκλοφοριακών στοιχείων μιας επιχείρησης, τα οποία αποτελούν τις πηγές κάλυψης αυτών των υποχρεώσεων. Οι αριθμοδείκτες ρευστότητας χρησιμοποιούνται για να δώσουν την εικόνα της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης.

Τα μέσα που χρησιμοποιεί η επιχείρηση για αυτό το σκοπό, είναι μετρητά, καταθέσεις σε τράπεζες, επιταγές, απαιτήσεις από λογαριασμούς χρεωστών, πελατών και γραμματίων εισπρακτέων. Ο προσδιορισμός της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης ενδιαφέρει τόσο τη διοίκησή της, όσο και τους εκτός αυτής πιστωτές και μετόχους της. Ιδιαίτερα όμως, ο υπολογισμός των αριθμοδεικτών ρευστότητας αποτελεί πολύτιμη βοήθεια για τη διοίκησή της, διότι της επιτρέπει να ελέγξει κατά ποιο τρόπο απασχολούνται μέσα στην επιχείρηση τα κεφάλαια κίνησής της, δηλαδή αν και κατά πόσο γίνεται η κατάλληλη χρησιμοποίηση των κεφαλαίων κίνησης, αν τα κεφάλαια αυτά είναι επαρκή σε σύγκριση με τις εργασίες, ή αν υπολείπονται από τα κανονικά, οπότε υπάρχει πρόβλημα ρευστών διαθεσίμων.

3.1.1 Αριθμοδείκτες Έμμεσης Ρευστότητας

Η έννοια της ρευστότητας αναφέρεται στην ικανότητα μιας επιχείρησης να ικανοποιεί τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της και υποδηλώνει την ικανότητα μετατροπής των στοιχείων του ενεργητικού της σε διαθέσιμα. Στόχος κάθε επιχείρησης είναι να επιτυγχάνει υψηλά επίπεδα ρευστότητας γιατί επιτρέπουν την άνετη διανομή μερισμάτων (χαμηλή υποχρέωση για παρακράτηση αποθεματικού) και την αύξηση της εμπιστοσύνης των πιστωτών.

Ο αριθμοδείκτης έμμεσης ρευστότητας, *workingcapitalratio*, είναι γνωστός και ως αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας ή κυκλοφοριακής ρευστότητας ή κεφαλαίου κίνησης. Ο δείκτης αυτός δείχνει την ικανότητα

ανταπόκρισης της επιχείρησης στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, με βάση τις εισροές που εξασφαλίζουν τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού (πελάτες, αποθέματα, διαθέσιμα και χρεώστες γενικά).

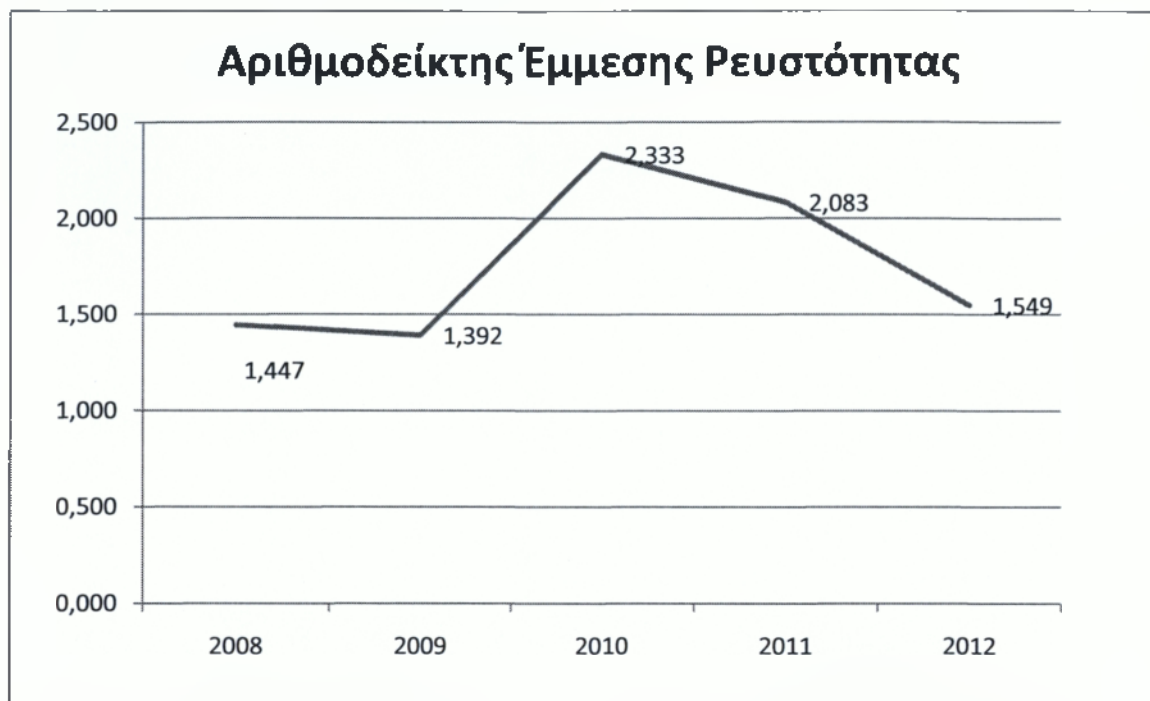
$$\text{Αριθμοδείκτης Έμμεσης Ρευστότητας} = \frac{\text{Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού}}{\text{Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων}}$$

Πίνακας 3.3 Αριθμοδείκτης Έμμεσης Ρευστότητας

Αριθμοδείκτης Έμμεσης Ρευστότητας 2008	$= \frac{897.056}{619.770}$	= 1,447
Αριθμοδείκτης Έμμεσης Ρευστότητας 2009	$= \frac{832.456}{597.897}$	= 1,392
Αριθμοδείκτης Έμμεσης Ρευστότητας 2010	$= \frac{630.588}{270.262}$	= 2,333
Αριθμοδείκτης Έμμεσης Ρευστότητας 2011	$= \frac{370.986}{178.087}$	= 1,083
Αριθμοδείκτης Έμμεσης Ρευστότητας 2012	$= \frac{460.111}{297.022}$	= 1,549

Πηγή: Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012

Στη συνέχεια παρατίθεται διάγραμμα απεικόνισης της μεταβολής της τιμής του αριθμοδείκτη έμμεσης ρευστότητας της εταιρείας.

Διάγραμμα 3.4 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη έμμεσης ρευστότητας

Όπως παρατηρούμε από το παραπάνω διάγραμμα η έμμεση ρευστότητα της εταιρείας παρουσιάζει διακυμάνσεις στη διάρκεια της πενταετίας. Την υψηλότερη τιμή κατέχει το 2010 ενώ τη χαμηλότερη το 2012. Οι διακυμάνσεις αυτές όπως διαφαίνεται από τα στοιχεία του ισολογισμού τον συνθέτουν, οφείλονται τόσο στις απότομες αυξομειώσεις των κυκλοφορούντος ενεργητικού όσο και των αντίστοιχων των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων.

3.1.2 Αριθμοδείκτες Άμεσης Ρευστότητας

Ο αριθμοδείκτης άμεσης ή ειδικής ρευστότητας (quickratio) μας παρέχει μια πιο ακριβή ένδειξη της ικανοποίησης των βραχυπρόθεσμων

υποχρεώσεων της εταιρείας καθώς δεν περιέχει στοιχεία των οποίων το μέγεθος είναι δύσκολα προσδιορίσιμο όπως τα αποθέματα. Πιο συγκεκριμένα, από όλα τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού, στον υπολογισμό της τιμής του παραπάνω δείκτη, συμπεριλαμβάνονται μόνο οι απαιτήσεις, τα χρεόγραφα και τα διαθέσιμα. Ένας αριθμοδείκτης άμεσης ή ειδικής ρευστότητας γύρω στη μονάδα θεωρείται ικανοποιητικός. Ο τρόπος υπολογισμού του δίδεται από τον παρακάτω τύπο:

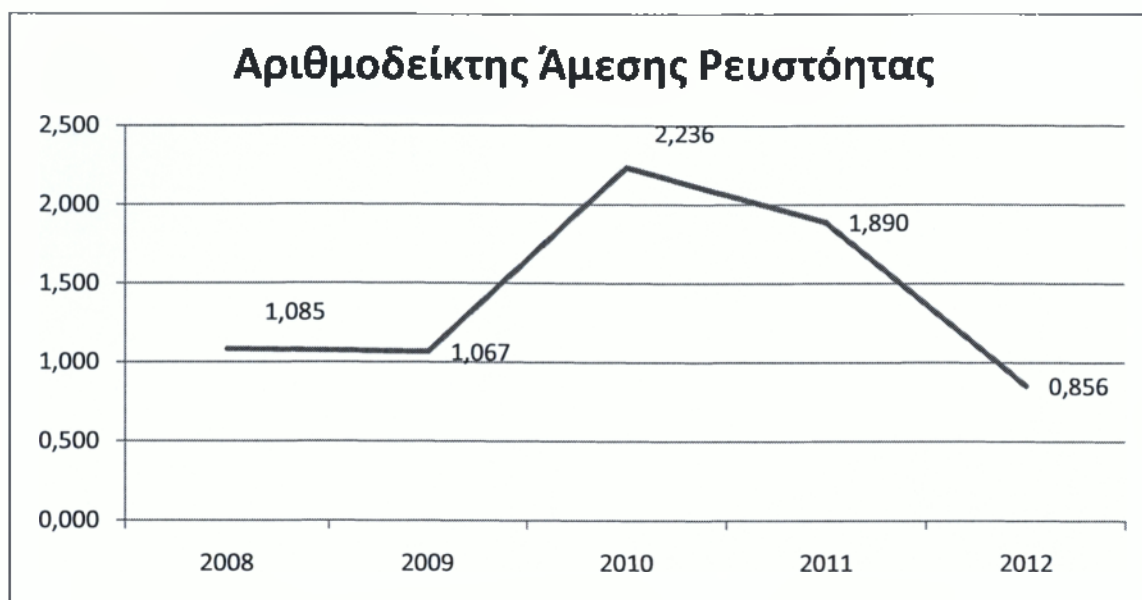
$$\text{Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας} = \frac{\text{Απαιτήσεις} + \text{Χρεόγραφα} + \text{Διαθέσιμα}}{\text{Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων}}$$

Πίνακας 3.4 Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας

<u>Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας 2008</u> =	$\frac{672.510}{619.770}$	= 1,085
<u>Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας 2009</u> =	$\frac{637.921}{597.897}$	= 1,067
<u>Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας 2010</u> =	$\frac{604.323}{270.262}$	= 2,236
<u>Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας 2011</u> =	$\frac{336.535}{178.087}$	= 1,890
<u>Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας 2012</u> =	$\frac{254.208}{297.022}$	= 0,856

Πηγή: Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012

Στη συνέχεια παρατίθεται διάγραμμα απεικόνισης της μεταβολής της τιμής του αριθμοδείκτη άμεσης ρευστότητας της εταιρείας.

Διάγραμμα 3.5 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη άμεσης ρευστότητας

Σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα, ο αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας της εταιρείας παρουσιάζει αυξητική πορεία στην πρώτη τριετία, γεγονός ενθαρρυντικό για την ικανότητά της να ικανοποιεί τις υποχρεώσεις της. Σημαντικό αποτελεί το γεγονός ότι στα επόμενα έτη ανάλυσης η τιμή του εν λόγω δείκτη μειώνεται ραγδαία με χαμηλότερη τιμή το 2012 όπου δεν υπερβαίνει τη μονάδα. Αυτό ενδεχομένως οφείλεται στο μικρό του μεγέθους των ταμειακών διαθεσίμων αναφορικά με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας.

3.1.3 Αριθμοδείκτες Ταμειακής Ρευστότητας

Οι αριθμοδείκτες της κατηγορίας αυτής παρουσιάζουν με πιο αυστηρό τρόπο την ικανότητα μιας επιχείρησης να ικανοποιεί τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της και για το λόγο αυτό στον υπολογισμό τους εξετάζεται κατά πόσο τα διαθέσιμα και τα χρεόγραφα μιας επιχείρησης μπορούν να καλύψουν

τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Γενικά, όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή αυτού του δείκτη, τόσο ισχυρότερη είναι η ταμειακή θέση της επιχείρησης και τόσο, συνεπώς, μικρότερος είναι ο κίνδυνος αδυναμίας εξόφλησης των τρεχουσών υποχρεώσεών της. Δεν υπάρχει κανόνας για το ποια πρέπει να είναι η τιμή του δείκτη. Υπολογίζονται ως εξής:

$$\text{Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας} = \frac{\text{Ταμειακά Διαθέσιμα}}{\text{Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων}}$$

Πίνακας 3.5 Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας

<u>Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας 2008</u> =	$\frac{603.509}{619.770}$	= 0,974
<u>Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας 2009</u> =	$\frac{598.942}{597.897}$	= 1,002
<u>Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας 2010</u> =	$\frac{557.531}{270.262}$	= 2,063
<u>Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας 2011</u> =	$\frac{305.766}{178.087}$	= 1,717
<u>Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας 2012</u> =	$\frac{105.548}{297.022}$	= 0,355

Πηγή: Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012

Στη συνέχεια παρατίθεται διάγραμμα απεικόνισης της μεταβολής της τιμής του αριθμοδείκτη ταμειακής ρευστότητας της εταιρείας.

Διάγραμμα 3.6 ιστορική πορεία αριθμοδείκτη ταμειακής ρευστότητας

Όπως παρατηρούμε από το διάγραμμα ιστορικής πορείας του αριθμοδείκτη ταμειακής ρευστότητας της εταιρείας, η ταμειακή ρευστότητα ακολουθεί την ίδια πορεία με εκείνη του αντίστοιχου δείκτη άμεσης ρευστότητας. Αυτό οφείλεται πιθανά στο γεγονός ότι τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της εταιρεία όπως φαίνεται και από την ανάλυση των στοιχείων του ισολογισμού αποτελούν το σημαντικότερο μέγεθος του κυκλοφορούντος ενεργητικού της εταιρείας. Παρόλα αυτά η τιμή του δείκτη το 2012 σημειώνει τιμή μικρότερη της μονάδος γεγονός που μπορεί να αποτελεί ένδειξη ελλιπούς ρευστότητας της εταιρείας.

3.2 Ανάλυση αριθμοδεικτών Αποδοτικότητας

Η αποδοτικότητα μιας επιχείρησης αναφέρεται στην ικανότητά της να δημιουργεί κέρδη. Η δημιουργία κερδών είναι σημαντική τόσο για τους μετόχους αφού αμείβονται με μερίσματα όσο και τους πιστωτές της επιχείρησης αφού η χορήγηση πιστώσεων συνδέεται με την ικανότητα της επιχείρησης να αυξάνει τα κέρδη της ώστε να είναι σε θέση να ικανοποιεί τις υποχρεώσεις της. Μια υψηλή τιμή των δεικτών αποδοτικότητας είναι ζωτικής σημασίας για μια επιχείρηση διότι ενδιαφέρουν άμεσα και καθορίζουν τις αποφάσεις δύο βασικών ομάδων, των μετόχων της και των πιστωτών της. Οι μέτοχοι ενδιαφέρονται για την αποδοτικότητα καθώς λαμβάνουν μερίσμα από τα καθαρά κέρδη της εταιρείας ενώ οι πιστωτές με τη σειρά τους χρησιμοποιούν την αποδοτικότητα για να καθορίσουν την πιστοληπτική ικανότητα της εκάστωτε επιχείρησης και αποφασίσουν το μέγεθος της πίστωσης που θα της χορηγήσουν.

3.2.1 Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων

Η αποδοτικότητα του συνόλου των κεφαλαίων μιας επιχείρησης η οποία είναι και γνωστή και ως αποδοτικότητα του συνόλου του ενεργητικού και μετρά την αποτελεσματικότητα των ιδίων κεφαλαίων μέσα στην επιχείρηση.

Πρόκειται για ένα σημαντικό δείκτη, γιατί δείχνει την ικανότητα της επιχείρησης να δημιουργεί κέρδη. Οι υψηλές τιμές του δείκτη είναι, επιθυμητές από τη διοίκηση, τους μετόχους, τους υποψήφιους επενδυτές, τους υπάρχοντες και τους υποψήφιους δανειστές, τους εργαζόμενους στην επιχείρηση για διεκδίκηση αυξήσεων, κ.λπ.. Χρειάζεται όμως προσοχή, γιατί είναι δυνατόν, μια υψηλή τιμή του δείκτη να προκύπτει από μια υψηλή δανειακή επιβάρυνση. υπολογίζεται ως εξής: ¹⁸

$$\text{Αποδ. Συν. Κεφαλαίων} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

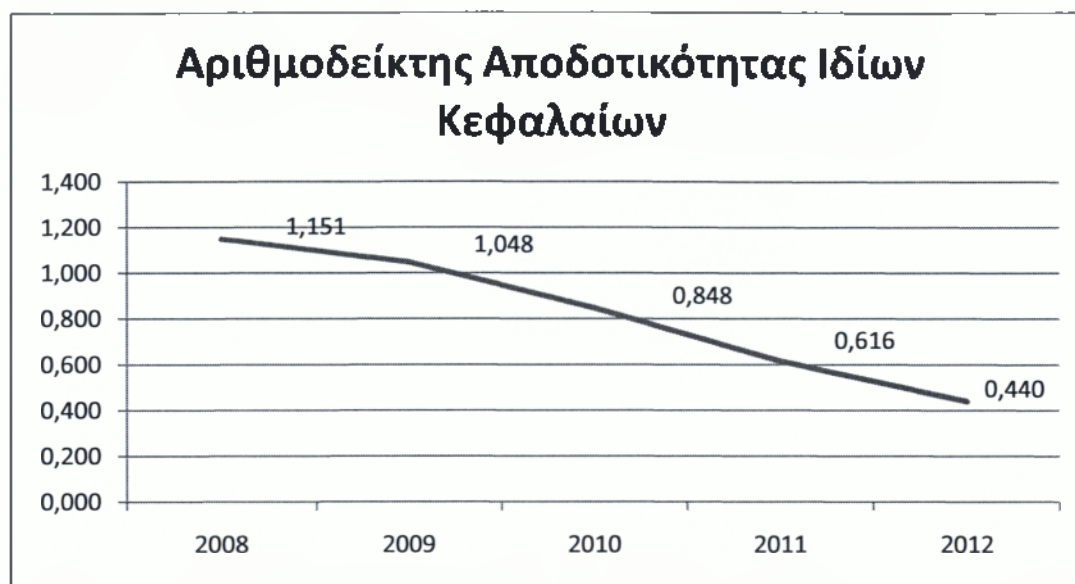
Πίνακας 3.6 Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων

<u>Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων 2008 =</u>	$\frac{721.733}{627.138}$	= 1,151
<u>Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων 2009 =</u>	$\frac{586.993}{1.233.186}$	= 1,048
<u>Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων 2010 =</u>	$\frac{579.097}{560.181}$	= 0,848
<u>Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων 2011 =</u>	$\frac{542.912}{881.535}$	= 0,616
<u>Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων 2012 =</u>	$\frac{512.830}{1.164.685}$	= 0,440

Πηγή: Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012

¹⁸Νιάρχου, Ν.Α., (2004), «Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων», Εκδόσεις Σταμούλης, Αθήνα.

Στη συνέχεια παρατίθεται διάγραμμα απεικόνισης της μεταβολής της τιμής του αριθμοδείκτη αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων της εταιρείας.

Διάγραμμα 3.7 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων

Σύμφωνα με τα παραπάνω δεδομένα η πορεία του αριθμοδείκτη αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων παρουσιάζει φθίνουσα πορεία σε όλα τα έτη ανάλυσης με χαμηλότερη τιμή το 2012. Την τελευταία τριετία επιπλέον παρατηρείται πτώση της τιμής κάτω της μονάδας γεγονός που σηματοδοτεί ανάγκη βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των Ιδίων Κεφαλαίων.

3.2.2 Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας Ενεργητικού

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού ή αλλιώς αριθμοδείκτης αποδοτικότητας του συνόλου των κεφαλαίων μιας επιχείρησης, προσδιορίζει το ποσοστό των κερδών που αντιστοιχούν στο σύνολο του ενεργητικού ή του παθητικού της αντίστοιχα.

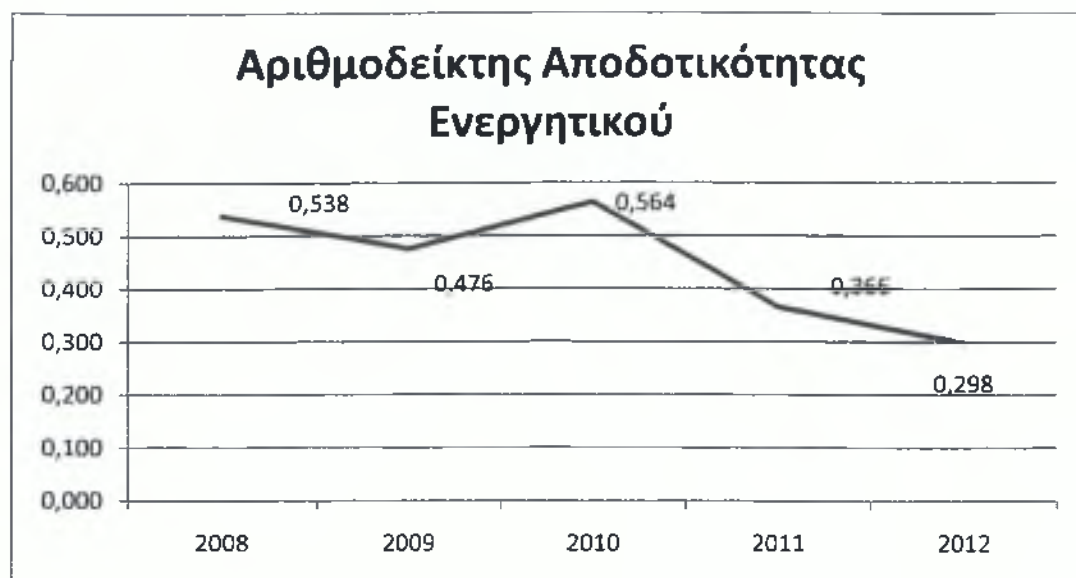
$$\text{Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Συνόλου Κεφαλαίων} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη Χρήσεως}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

Πίνακας 3.7 Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού

<u>Αριθμοδείκτης Ενεργητικού 2008</u> =	$\frac{721.733}{1.340.549}$	= 0,538
<u>Αριθμοδείκτης Ενεργητικού 2009</u> =	$\frac{586.993}{1.233.186}$	= 0,476
<u>Αριθμοδείκτης Ενεργητικού 2010</u> =	$\frac{579.097}{1.027.100}$	= 0,564
<u>Αριθμοδείκτης Ενεργητικού 2011</u> =	$\frac{542.912}{1.482.007}$	= 0,366
<u>Αριθμοδείκτης Ενεργητικού 2012</u> =	$\frac{512.830}{1.720.809}$	= 0,298

Πηγή: Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012

Στη συνέχεια παρατίθεται διάγραμμα απεικόνισης της μεταβολής της τιμής του αριθμοδείκτη αποδοτικότητας Ενεργητικού της εταιρείας.

Διάγραμμα 3.8 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη αποδοτικότητας
Ενεργητικού

Η αποδοτικότητα Ενεργητικού της εταιρείας όπως διαφαίνεται και από το παραπάνω διάγραμμα παρουσιάζει σχετική μειωτική πορεία στη διάρκεια της πενταετίας με χαμηλότερη τιμή να παρατηρείται το 2012. Ενδιαφέρον παρουσιάζει ότι η τιμή του δείκτη είναι αισθητά σε όλα τα έτη μικτότερη της μονάδας γεγονός που σηματοδοτεί περιθώρια και ενδεχομένως ανάγκη βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των στοιχείων του ενεργητικού.

3.3 Ανάλυση αριθμοδεικτών Δραστηριότητας

Οι αριθμοδείκτες δραστηριότητας μιας επιχείρησης αντικατοπτρίζουν την ικανότητα των στοιχείων του ενεργητικού στη δημιουργία πωλήσεων και περιλαμβάνουν αρκετές κατηγορίες, οι σημαντικότερες από τις οποίες είναι η κυκλοφοριακή ταχύτητα των σημαντικότερων λογαριασμών του ενεργητικού και ο δείκτης ταχύτητας κεφαλαίου κίνησης.

3.3.1 Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας κεφαλαίου κίνησης

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κεφαλαίου κίνησης δείχνει ποιο είναι το ύψος των πωλήσεων που επιτεύχθηκε από κάθε μονάδα καθαρού κεφαλαίου κίνησης και αν η επιχείρηση διατηρεί μεγάλα κεφάλαια κινήσεως σε σχέση με τις πωλήσεις. Πρέπει να σημειωθεί ότι υψηλές τιμές του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη μαρτυρά μια ανεπάρκεια των κεφαλαίων κίνησης, η οποία ίσως να οδηγεί σε αυξημένες τρέχουσες υποχρεώσεις και χαμηλή ταχύτητα

ανανέωσης αποθεμάτων αλλά και ίσως χαμηλή ταχύτητα της είσπραξης απαιτήσεων.

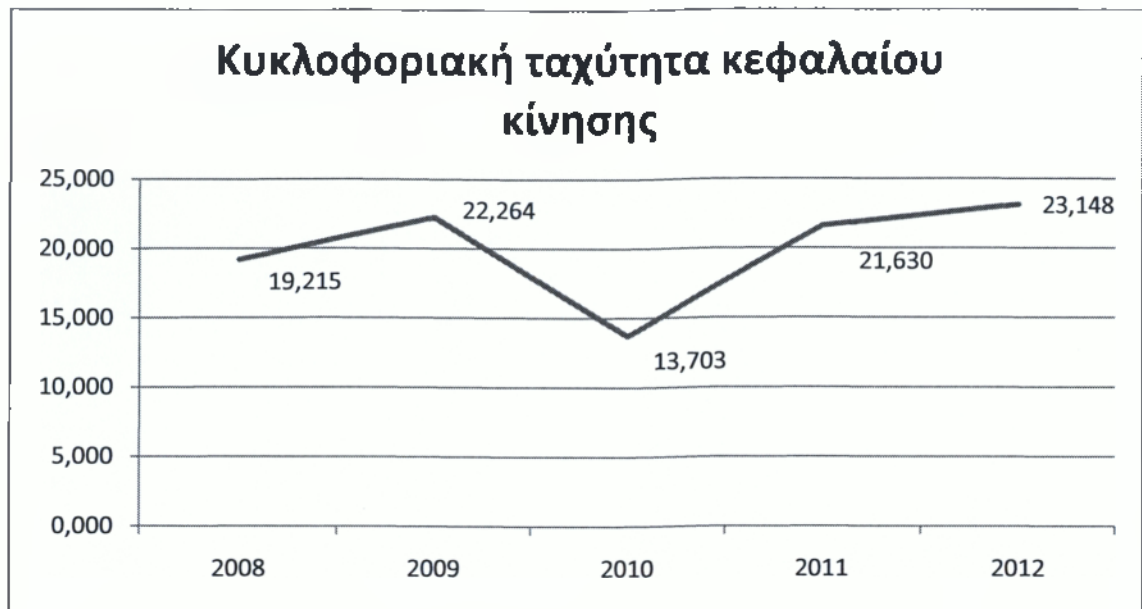
$$\text{Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κεφαλαίου Κίνησης} = \frac{\text{Κύκλοςεργασιών}}{\text{ΚυκλοφορούνΕνεργητικό – Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Πίνακας 3.8 Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κεφαλαίου Κίνησης

<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κεφαλαίου Κίνησης 2008 =</u>	<u>5.328.100</u> 277.286	= 19,215
<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κεφαλαίου Κίνησης 2009 =</u>	<u>5.222.199</u> 234.559	= 22,264
<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κεφαλαίου Κίνησης 2010 =</u>	<u>4.937.530</u> 360.326	= 13,703
<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κεφαλαίου Κίνησης 2011 =</u>	<u>4.172.459</u> 192.899	= 21,630
<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κεφαλαίου Κίνησης 2012 =</u>	<u>3.775.251</u> 163.089	= 23,148

Πηγή: Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012

Στη συνέχεια παρατίθεται διάγραμμα απεικόνισης της μεταβολής της τιμής του αριθμοδείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας κεφαλαίου κίνησης της εταιρείας.

Διάγραμμα 3.9 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας κεφαλαίου κίνησης

Ο αριθμοδείκτης κεφαλαίου κίνησης της εταιρείας στη διάρκεια της πενταετίας με εξαίρεση το 2010, παρουσιάζει αύξουσα πορεία με υψηλότερη τιμή το 2012. Η συνολική αύξηση της τιμής του εν λόγω δείκτη ισούται με 20,40 %.

3.3.2 Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού

Η κυκλοφοριακή ταχύτητα του ενεργητικού, μας δείχνει την συμμετοχή των στοιχείων του ενεργητικού, στη δημιουργία πωλήσεων. Με άλλα λόγια η κυκλοφοριακή ταχύτητα των διαφόρων στοιχείων του ενεργητικού, αποτελεί ένδειξη της ικανότητας διαχείρισης των πηγών κεφαλαίου που διαθέτει μια εταιρεία για τη δημιουργία πωλήσεων.

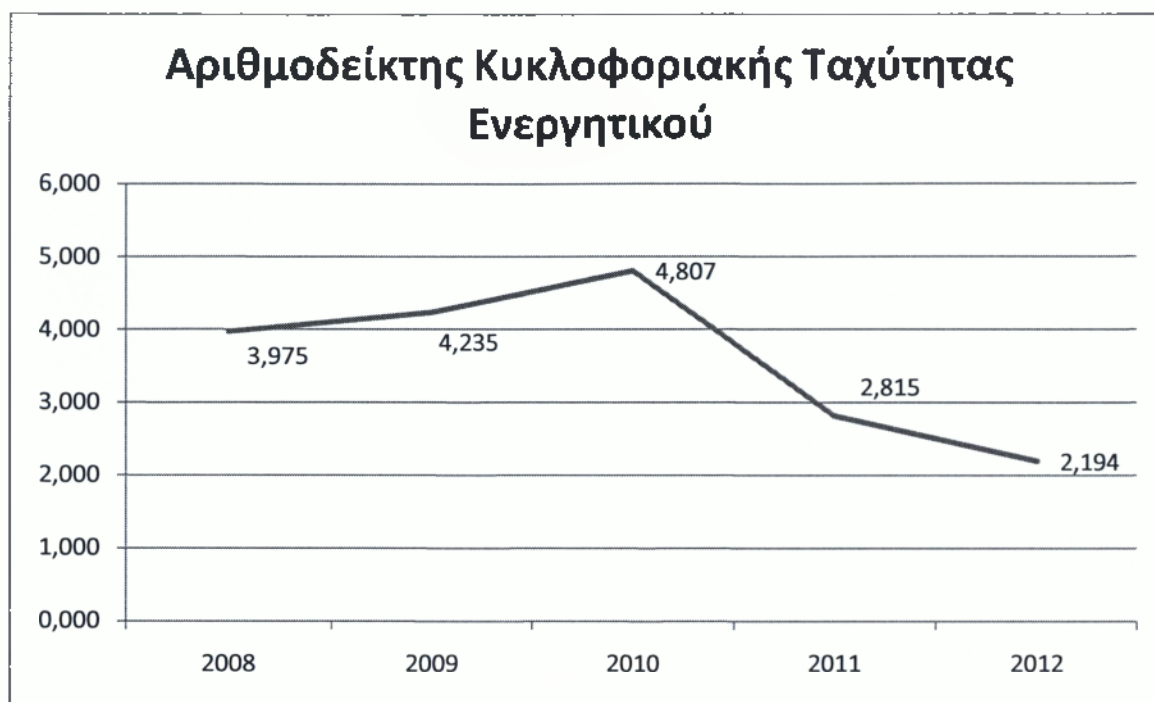
$$\text{Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού} = \frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

Πίνακας 3.9 Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού

<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας</u> <u>Ενεργητικού 2008 =</u>	<u>5.328.100</u> 1.340.549	= 3,975
<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας</u> <u>Ενεργητικού 2009 =</u>	<u>5.222.199</u> 1.233.186	= 4,235
<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας</u> <u>Ενεργητικού 2010 =</u>	<u>4.937.530</u> 1.027.100	= 4,807
<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας</u> <u>Ενεργητικού 2011 =</u>	<u>4.172.459</u> 1.482.007	= 2,815
<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας</u> <u>Ενεργητικού 2012 =</u>	<u>3.775.251</u> 1.720.809	= 2,194

Πηγή: Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012

Στη συνέχεια παρατίθεται διάγραμμα απεικόνισης της μεταβολής της τιμής του αριθμοδείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού της εταιρείας.

Διάγραμμα 3.10 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού

Σύμφωνα με τα παραπάνω δεδομένα, η κυκλοφοριακή ταχύτητα των στοιχείων του ενεργητικού της εταιρείας παρουσιάζει μειωτική τάση στην υπό εξέταση περίοδο με χαμηλότερη τιμή να παρατηρείται το 2012 όπου η συνολική μείωση της τιμής του αριθμοδείκτη ανέρχεται σε -44 %. Η μεταβολή αυτή οφείλεται τόσο στη μείωση των πωλήσεων αλλά και στην ταυτόχρονη αύξηση των στοιχείων του ενεργητικού της εταιρείας.

3.3.3 Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων

Ο αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων μας δείχνει αν οι απαιτήσεις μιας εταιρείας είναι πολύ μεγάλες σε σύγκριση με τις πωλήσεις της. Ανάλογος με την ταχύτητα είσπραξης των απαιτήσεων είναι ο χρόνος δέσμευσης των απαιτήσεων. Μεγάλη ταχύτητα στην είσπραξη των απαιτήσεων σημαίνει μικρότερη πιθανότητα ζημιών από επισφαλείς πελάτες. Ο δείκτης αυτός δείχνει σε πόσες ημέρες η επιχείρηση περιμένει να εισπράξει τις απαιτήσεις της, από την στιγμή που πραγματοποιηθήκαν οι πωλήσεις.

Όσο μικρότερος είναι ο χρόνος αυτός, τόσο μεγαλύτερη είναι η ταχύτητα είσπραξης, άρα μικρότερος ο χρόνος δέσμευσης των κεφαλαίων, καλύτερη η θέση της επιχείρησης από απόψεως χορηγουμένων πιστώσεων και μικρότερη η πιθανότητα ζημιών από επισφαλείς απαιτήσεις.

$$\text{Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων} = \frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Απαιτήσεις}}$$

Πίνακας 3.10 Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων

<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας</u> <u>Απαιτήσεων 2008 =</u>	<u>5.328.100</u> 69.001	= 77,218
<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας</u> <u>Απαιτήσεων 2009 =</u>	<u>5.222.199</u> 38.979	= 133,975
<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας</u> <u>Απαιτήσεων 2010 =</u>	<u>4.937.530</u> 46.792	= 105,521
<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας</u> <u>Απαιτήσεων 2011 =</u>	<u>4.172.459</u> 30.769	= 135,606
<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας</u> <u>Απαιτήσεων 2012 =</u>	<u>3.775.251</u> 52.950	= 71,298

Πηγή: Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012

Στη συνέχεια παρατίθεται διάγραμμα απεικόνισης της μεταβολής της τιμής του αριθμοδείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων της εταιρείας.

Διάγραμμα 3.11 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων

Η κυκλοφοριακή ταχύτητα των του λογαριασμού των απαιτήσεων της εταιρείας, όπως διαφαίνεται από το παραπάνω διάγραμμα, αυξάνεται και μειώνεται στην πενταετία σε ισόποσο ποσοστά με αποτέλεσμα το 2012 να φτάνει στα ίδια σχεδόν επίπεδα με το 2008. Παρόλη τη μεταβολή της κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων αυτό που αξίζει να σημειωθεί είναι ότι η τιμή του εν λόγω αριθμοδείκτη είναι σε αρκετά υψηλά επίπεδα άνω των 70 μονάδων γεγονός που αποτελεί ένδειξη σωστής πολιτικής της εταιρείας τόσο στην είσπραξη απαιτήσεων από τους πελάτες όσο και στην ικανότητά της να παράγει πωλήσεις από αυτήν την πολιτική.

3.3.4 Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων δείχνει πόσες φορές μέσα στη λογιστική χρήση ανανεώθηκαν τα αποθέματα της οικονομικής μονάδας σε σχέση με τις πωλήσεις της. Ο εν λόγω δείκτης είναι σημαντικός καθώς η ικανότητα μιας επιχειρήσεως να πωλεί τα αποθέματα της γρήγορα

αποτελεί ένα ακόμη μέτρο του βαθμού χρησιμοποίησης των περιουσιακών της στοιχείων.

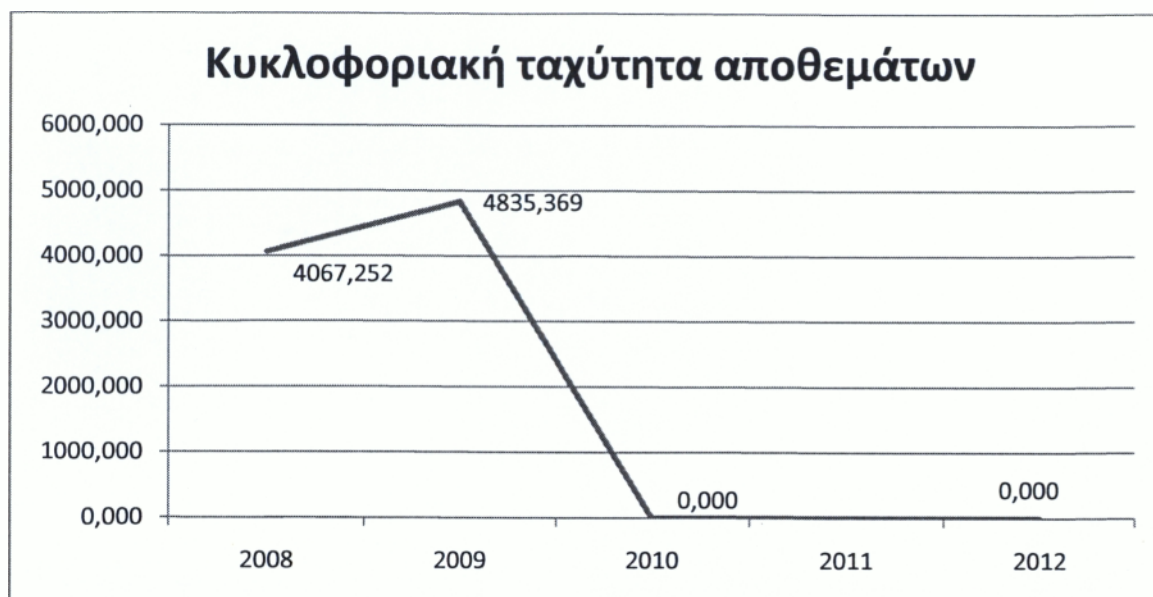
$$\text{Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων} = \frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Αποθέματα}}$$

Πίνακας 3.11 Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων

<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας</u> <u>Αποθεμάτων 2008 =</u>	<u>5.328.100</u> 1.310	= 4067,252
<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας</u> <u>Αποθεμάτων 2009 =</u>	<u>5.222.199</u> 1.080	= 4835,369
<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας</u> <u>Αποθεμάτων 2010 =</u>	<u>4.937.530</u> 0,000	= 0,000
<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας</u> <u>Αποθεμάτων 2011 =</u>	<u>4.172.459</u> 0,000	= 0,000
<u>Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας</u> <u>Αποθεμάτων 2012 =</u>	<u>3.775.251</u> 0,000	= 0,000

Πηγή: Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012

Στη συνέχεια παρατίθεται διάγραμμα απεικόνισης της μεταβολής της τιμής του αριθμοδείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων της εταιρείας.

Διάγραμμα 3.12 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων της εταιρείας εξαιτίας της φύσης των δραστηριοτήτων της εταιρείας παρουσιάζει ακραίες τιμές. Η εταιρεία ΟΠΑΠ ΑΕ ανήκει στις εταιρείες παροχής υπηρεσιών και για το λόγο αυτό διατηρεί ελάχιστα ή και καθόλου αποθέματα. Έτσι η τιμή του δείκτη την τελευταία τριετία ισούται με το 0.

3.4 Αριθμοδείκτης Δομής Κεφαλαίων

Όταν αναφερόμαστε στη δομή των κεφαλαίων μιας επιχείρησης, συνήθως εννοούμε δύο κατηγορίες, την χρηματοοικονομική και την κεφαλαιακή δομή. Η χρηματοοικονομική δομή (financial structure), μας δείχνει τον τρόπο χρηματοδότησης των περιουσιακών της στοιχείων. Η χρηματοδότηση των στοιχείων αποτυπώνεται στο παθητικό του ισολογισμού της και αντιστοιχεί στα ίδια κεφάλαια και της υποχρεώσεις της. Αντίστοιχα, η κεφαλαιακή δομή (capital structure) είναι η μόνιμη χρηματοδότηση που αντιπροσωπεύεται από το μόνιμο δανεισμό, το προνομιούχο μετοχικό κεφάλαιο και τα ίδια κεφάλαια των μετόχων. Οι αριθμοδείκτες δομής των κεφαλαίων μιας επιχείρησης μας παρέχουν ουσιαστική πληροφόρηση για το κατά πόσον μια επιχείρηση είναι σε θέση να καλύψει τις υποχρεώσεις της, μας δείχνουν επομένως, το μακροχρόνιο κίνδυνο χρεοκοπίας της. Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι σημαντικότεροι δείκτες αυτής της κατηγορίας.

3.4.1 Αριθμοδείκτης Χρηματοοικονομικής Μόχλευσης

Ο αριθμοδείκτης οικονομικής μόχλευσης μετρά την επίδραση που έχουν τα ξένα, δανειακά, κεφάλαια στα κέρδη μίας οικονομικής μονάδας. Προκύπτει διαιρώντας την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης με την αποδοτικότητα του συνόλου των απασχολούμενων στην οικονομική μονάδα κεφαλαίων. Η επίδραση των δανειακών κεφαλαίων στα κέρδη μίας οικονομικής μονάδας είναι θετική και επωφελής, όταν η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων είναι μεγαλύτερη από την αποδοτικότητα του συνόλου των απασχολούμενων κεφαλαίων. Μέσα από τη διαφορά αυτή παρατηρείται η επίδραση που ασκεί η χρησιμοποίηση των δανειακών κεφαλαίων στην αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της οικονομικής μονάδας.

$$\text{Αριθμοδείκτης Χρηματοοικονομικής Μόχλευσης} = \frac{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}{\text{Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων}}$$

Πίνακας 3.12 Αριθμοδείκτης μόχλευσης

<u>Αριθμοδείκτης Μόχλευσης 2008</u> =	$\frac{1.340.549}{627.138}$	= 2,138
<u>Αριθμοδείκτης Μόχλευσης 2009</u> =	$\frac{1.233.186}{560.181}$	= 2,201
<u>Αριθμοδείκτης Μόχλευσης 2010</u> =	$\frac{1.027.100}{683.143}$	= 1,503
<u>Αριθμοδείκτης Μόχλευσης 2011</u> =	1.482.007	= 1,681

	881.535	
<u>Αριθμοδείκτης Μόχλευσης 2012</u> =	$\frac{1.720.809}{1.164.685}$	= 1,477

Πηγή: Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012

Στη συνέχεια παρατίθεται διάγραμμα απεικόνισης της μεταβολής της τιμής του αριθμοδείκτη μόχλευσης της εταιρείας.

Διάγραμμα 3.13 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη μόχλευσης

Ο αριθμοδείκτης χρηματοοικονομικής μόχλευσης της εταιρείας μειώνεται στη διάρκεια της πενταετίας σε ποσοστό ίσο με 30%. Παρά τη μείωση αυτή αξίζει να σημειωθεί ότι σε όλα τα έτη της υπό εξέταση περιόδου η τιμή του είναι μεγαλύτερη της μονάδος. Αυτό αποτελεί ένδειξη της αποτελεσματικής ρήσης των Ιδίων Κεφαλαίων της εταιρείας και της υψηλής πιστοληπτικής της ικανότητας.

3.4.2 Αριθμοδείκτης Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια

Οι αριθμοδείκτες ξένων προς ιδίων κεφαλαίων μιας εταιρείας μας παρέχουν πληροφόρηση για τη συνολική διάρθρωση των κεφαλαίων αναφορικά με το ύψος του δανειακών υποχρεώσεων της.

$$\text{Αριθμοδείκτης Ξένων προς Ιδίων Κεφαλαίων} = \frac{\text{Ξένα Κεφάλαια}}{\text{Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων}}$$

Πίνακας 3.13 Αριθμοδείκτης Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια

Αριθμοδείκτης Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια 2008	$= \frac{713.411}{627.138}$	= 1,138
Αριθμοδείκτης Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια 2009	$= \frac{673.005}{560.181}$	= 1,201
Αριθμοδείκτης Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια 2010	$= \frac{343.957}{683.143}$	= 0,503
Αριθμοδείκτης Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια 2011	$= \frac{600.472}{881.535}$	= 0,681
Αριθμοδείκτης Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια 2012	$= \frac{556.124}{1.164.685}$	= 0,477

Πηγή: Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ 2008-2012

Στη συνέχεια παρατίθεται διάγραμμα απεικόνισης της μεταβολής της τιμής του αριθμοδείκτη μόχλευσης της εταιρείας.

Διάγραμμα 3.14 Ιστορική πορεία αριθμοδείκτη ξένων προς ίδια κεφάλαια

Ο αριθμοδείκτης ξένων προς ιδίων κεφαλαίων όπως παρατηρείται από το παραπάνω διάγραμμα μειώνεται συνολικά στην πενταετία κατά 58%. Η μείωση αυτή ενδεχομένως οφείλεται τόσο στην αύξηση των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας όσο και στην ταυτόχρονη μείωση των δανειακών της υποχρεώσεων. ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι την τελευταία τριετία η τιμή του εν λόγω δείκτη βρίσκεται κάτω της μονάδος που αποτελεί ένδειξη καλής διάρθρωσης κεφαλαίων της εταιρείας και ικανότητα εξυπηρέτησης δανειακών υποχρεώσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Όπως έχει ήδη αναφερθεί στην παρούσα εργασία αναλύθηκαν τα βασικά οικονομικά μεγέθη της εταιρείας ΟΠΑΠ Α.Ε. για την πενταετία 2008-2012. Με βάση τα μεγέθη των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας υπολογίστηκαν και αναλύθηκαν οι σημαντικότεροι χρηματοοικονομικοί δείκτες της εταιρείας. Από τον υπολογισμό και κυρίως τη μεταβολή των τιμών των οικονομικών δεικτών προκύπτουν συμπεράσματα αναφορικά με την κατάσταση ρευστότητας, αποδοτικότητας και ικανότητας βιωσιμότητας της εταιρείας.

Στη συνέχεια ακολουθούν τα βασικότερα συμπεράσματα από την ανάλυση των οικονομικών μεγεθών των αντίστοιχων μεταβολών τους για την εταιρεία ΟΠΑΠ Α.Ε. στη διάρκεια της υπό εξέτασης πενταετίας.

4.1 Συμπεράσματα ανάλυσης οικονομικών καταστάσεων

Οι βασικές οικονομικές λογιστικές καταστάσεις της εταιρείας είναι ο Ισολογισμός και η Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως. Το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού της εταιρείας αυξήθηκε στη διάρκεια της πενταετίας σε ποσοστό ίσο με 28,36% φτάνοντας το ύψος του 1.720.809 χιλ. €. Όσον αφορά τα στοιχεία του Ισολογισμού παρατηρούμε ότι σε όλη τη διάρκεια της υπό εξέτασης περιόδου το μεγαλύτερο μέγεθος του ενεργητικού της εταιρείας για την πρώτη τριετία αποτελούν τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα. Το μέγεθος του λογαριασμού αυτού ανερχόταν σε ποσοστό άνω του 45%. Η τιμή αυτή υποδηλώνει την υψηλή ικανότητα ρευστότητας της εταιρείας για την τριετία και επομένως υψηλής πιστοληπτικής ικανότητας και δυνατότητα εκπλήρωσης των δανειακών της υποχρεώσεων. Η εικόνα αλλάζει τη διετία

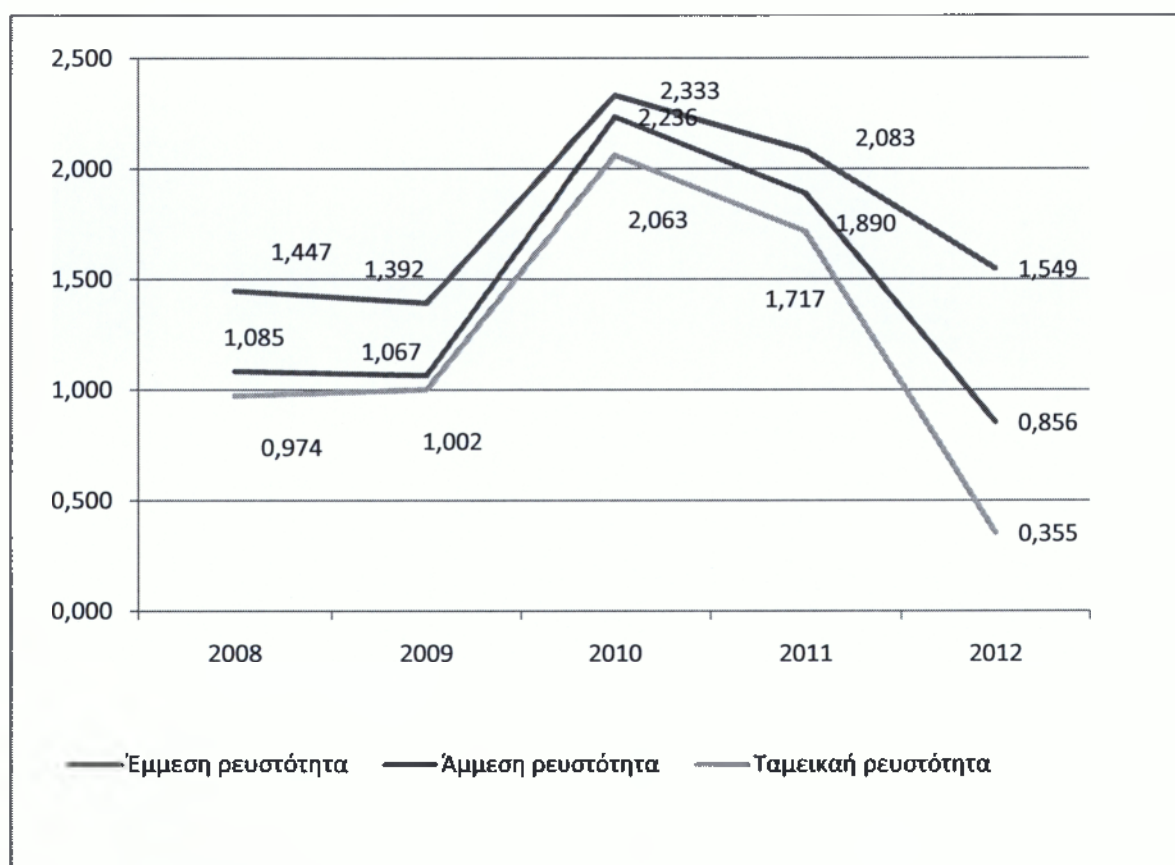
2011-2012 όπου το μεγαλύτερο ποσοστό των στοιχείων του ενεργητικού αποτελούν οι ασώματες ακινητοποιήσεις της εταιρείας. Ο εν λόγω λογαριασμός ανήκει στα στοιχεία του μη κυκλοφορούντος ενεργητικού και ξεπερνάει σε ποσοστό το 64% του συνόλου του ενεργητικού.

Όσον αφορά τα στοιχεία του παθητικού της εταιρείας ενδιαφέρον παρουσιάζουν δύο μεγέθη, των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων και των κερδών εις νέον. Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας ενώ αποτελούσαν ποσοστό άνω του 46% του συνόλου του παθητικού παρουσιάζουν σημαντική μείωση με τιμές που δεν υπερβαίνουν το 17% το 2012. Η μείωση αυτή των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων που αποτελούσαν το μεγαλύτερο μέγεθος των στοιχείων του παθητικού, συνοδεύεται με ταυτόχρονη αύξηση των κερδών εις νέον που το 2012 ανέρχονται σε ποσοστό 60% του συνόλου του παθητικού. Η μεταβολή αυτή αποτελεί ένδειξη για την ικανότητα της εταιρείας να δημιουργεί κέρδη και ως εκ τούτου να προβαίνει στην αύξηση των αποθεματικών της.

Αναλύοντας εν συνεχεία τα στοιχεία της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσεως της εταιρείας για την πενταετία, παρατηρούμε ότι ο κύκλος εργασιών της μειώνεται σταδιακά με αποτέλεσμα το 2012 να έχει συνολική μείωση από την αρχή της υπό εξέταση περιόδου ίση με 29% με συνολικό ύψος 3.775.251 χιλ. €. Η μείωση αυτή όμως αποτέλεσε παράγοντα μείωσης των καθαρών κερδών της εταιρείας τα οποία μειώθηκαν την ίδια περίοδο κατά 28%. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι η εταιρεία προέβη σε σημαντική μείωση του κόστους πωληθέντων χωρίς όμως ταυτόχρονη συγκράτηση των λειτουργικών της δαπανών με αποτέλεσμα τα συνολικά κέρδη της εταιρείας να παρουσιάσουν μειωτική πορεία.

4.2 Συμπεράσματα ανάλυσης χρηματοοικονομικών δεικτών ρευστότητας

Οι αριθμοδείκτες ρευστότητας της εταιρείας (έμμεσης, άμεσης και ταμειακής), παρουσιάζουν την ίδια πορεία κατά τη διάρκεια της πενταετίας σημειώνοντας σχετική μείωση με εξαίρεση την έμμεση. Συγκεκριμένα, ο δείκτης έμμεσης ρευστότητας της εταιρείας, παρουσίασε αύξηση ίση με 7% ενώ οι αντίστοιχοι της άμεσης και της ταμειακής παρουσίασαν μείωση ίση με -21% και -63%, όπως φαίνεται και από το ακόλουθο διάγραμμα.

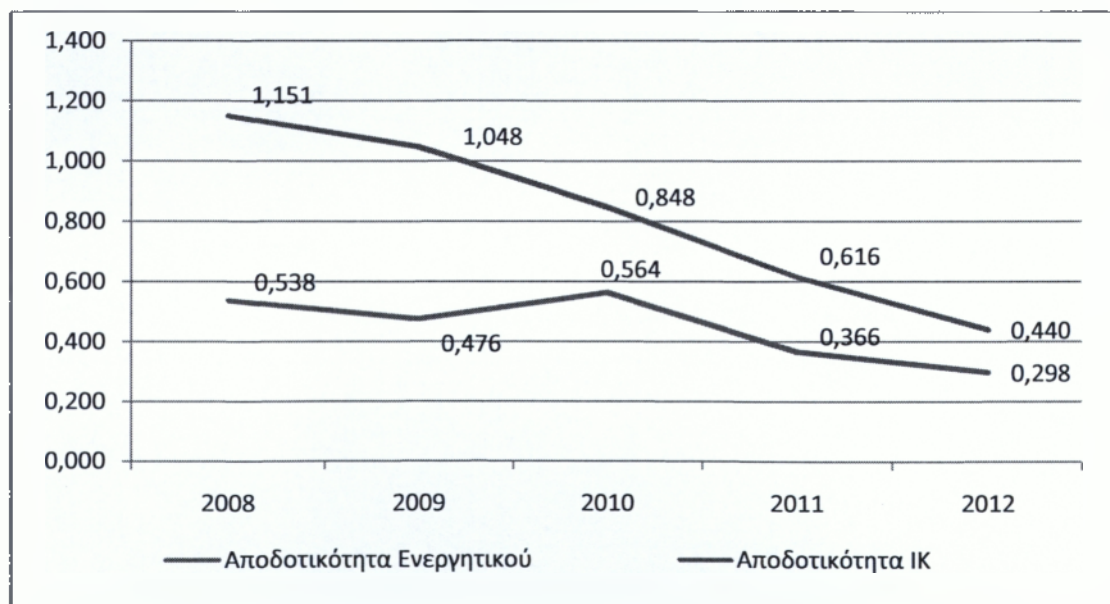

Διάγραμμα 4.15 Ιστορική πορεία αριθμοδεικτών ρευστότητας

Αξίζει να σημειωθεί ότι με εξαίρεση το 2012, ακόμα και η πιο συντηρητικοί δείκτες ρευστότητας όπως εκείνοι της ταμειακής βρίσκονται σε επίπεδα κοντά ή και αρκετά πάνω από τη μονάδα, γεγονός που αποτελεί ένδειξη για την καλή ικανότητα της εταιρείας να διατηρεί ρευστοποιήσιμα στοιχεία στο ενεργητικό της. Η απότομη μείωση όμως των επιπέδων ρευστότητας το 2012, αφήνει περιθώρια για περαιτέρω βελτίωσή της και καλύτερη χρήση των ταμειακών διαθεσίμων της εταιρείας.

4.3 Συμπεράσματα ανάλυσης χρηματοοικονομικών δεικτών αποδοτικότητας

Από τους αριθμοδείκτες αποδοτικότητας, μεγαλύτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν αριθμοδείκτες αποδοτικότητας συνόλου ενεργητικού και οι αντίστοιχοι των Ιδίων Κεφαλαίων της εταιρείας. Στη συνέχεια απεικονίζεται με τη μορφή γραφή διαγράμματος η ιστορική πορεία των δεικτών αυτών.

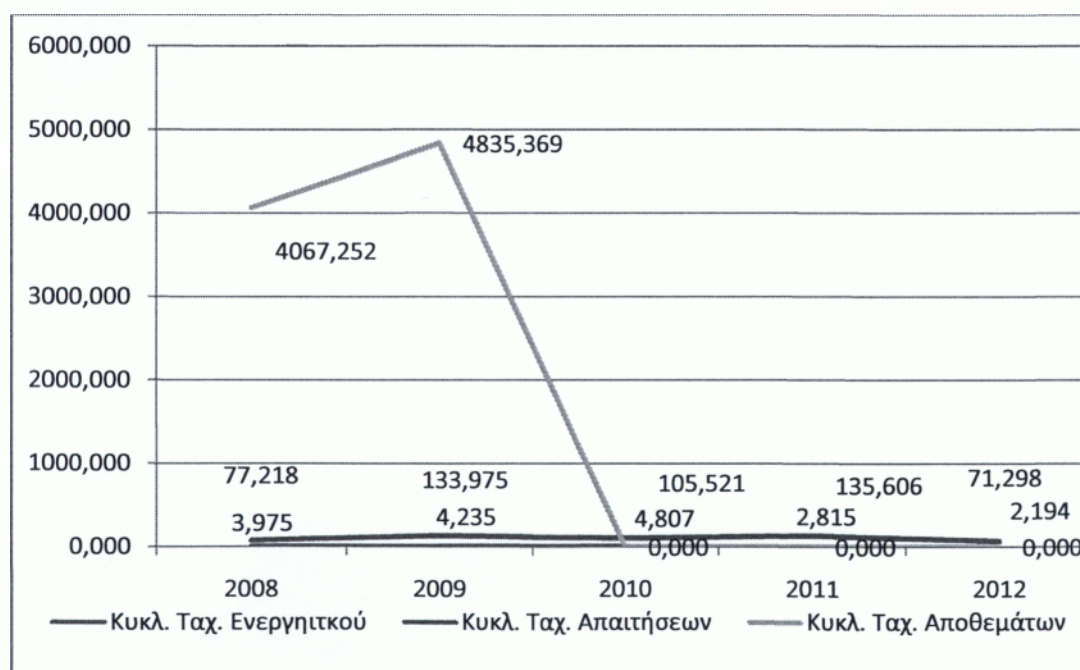
Διάγραμμα 4.16 Ιστορική πορεία αριθμοδεικτών αποδοτικότητας

Όπως μπορούμε να συμπεράνουμε η αποδοτικότητα τόσο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας όσο και εκείνη του συνόλου του ενεργητικού,

παρουσιάζουν φθίνουσα πορεία με συνολική μείωση -61% και -46% αντίστοιχα. Η μείωση αυτή των τιμών αποδοτικότητας οφείλεται κυρίως και σύμφωνα με τις μεταβολές των στοιχείων των λογιστικών καταστάσεων στη μείωση των καθαρών κερδών της εταιρείας. Δεδομένου ότι τα επίπεδα αποδοτικότητας βρίσκονται στη διάρκεια της πενταετίας κάτω από τη μονάδα συνίσταται η λήψη μέτρων κυρίως για τη βελτίωση των καθαρών κερδών της εταιρείας.

4.4 Συμπεράσματα ανάλυσης χρηματοοικονομικών δεικτών κυκλοφοριακής ταχύτητας

Οι πιο σημαντικοί δείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας για την ανάλυση μιας εταιρείας είναι εκείνη των αποθεμάτων, των απαιτήσεων και του συνόλου του ενεργητικού της. Στη συνέχεια ακολουθεί γράφημα με την αντίστοιχη πορεία τους.

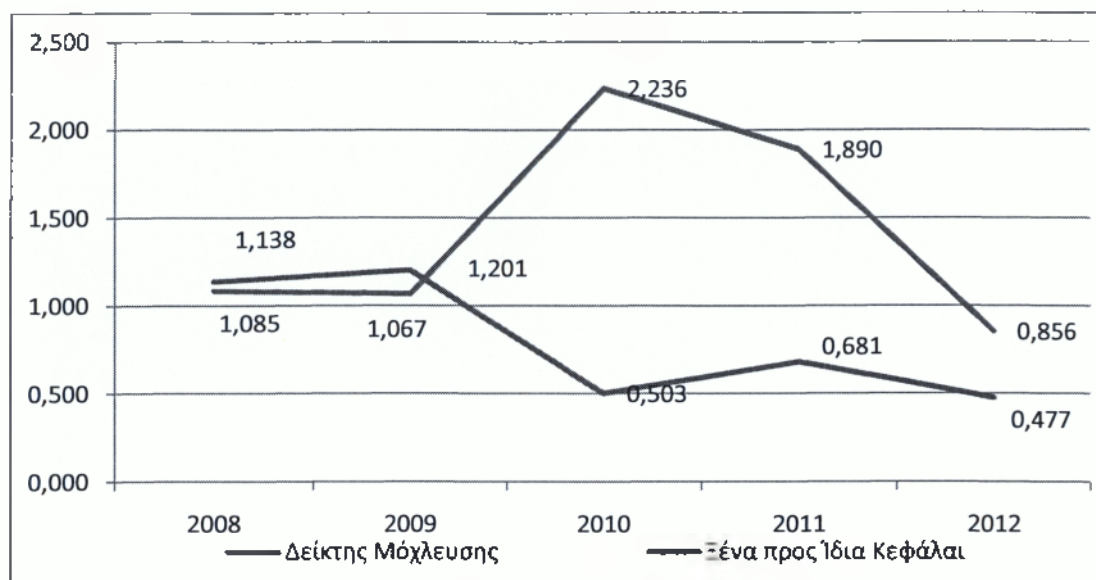

Διάγραμμα 4.17 Ιστορική πορεία αριθμοδεικτών κυκλοφοριακής ταχύτητας

Όπως μπορούμε να συμπεράνουμε η κυκλοφοριακή ταχύτητα των αποθεμάτων της εταιρείας μειώνεται στο 0 στο τέλος του 2012 λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων της εταιρείας επομένως δε μπορούμε να ισχυριστούμε ότι αποτελεί πρόβλημα αποτελεσματικότητας διαχείρισης των αποθεμάτων της. Σε πολύ καλά επίπεδα κινείται η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων της εταιρείας που παρόλο που παρουσιάζει μείωση ίση με -7%, βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα με τιμές για όλα τα έτη μεγαλύτερες του 70. Αναφορικά με την κυκλοφοριακή ταχύτητα των στοιχείων του συνόλου του ενεργητικού της εταιρείας, συμπεραίνουμε ότι υπάρχει μείωση ίση με -44% που δεδομένου της μείωσης των πωλήσεων αφήνει περιθώρια για λήψη μέτρων αύξησης του κύκλου εργασιών της εταιρείας.

4.5 Συμπεράσματα ανάλυσης χρηματοοικονομικών δεικτών δομής κεφαλαίων

Η δομή των κεφαλαίων μιας εταιρείας μας παρέχει πολύτιμη πληροφόρηση για την υγιή διάρθρωση των της εταιρείας αναφορικά με τα δανειακά της κεφάλαια και επομένως τη βιωσιμότητα της. Στη συνέχεια παρατίθεται διάγραμμα με την πορεία των σημαντικότερων δεικτών της κατηγορίας αυτής.

Διάγραμμα 4.18 Ιστορική πορεία αριθμοδεικτών δομής κεφαλαίων

Όπως μπορούμε να συμπεράνουμε η μόχλευση της εταιρείας συνολικά για την πενταετία μειώθηκε κατά -24% ενώ ο δείκτης των δανειακών προς ίδια κεφάλαια μειώθηκε κατά 56%. Η μείωση αυτή οφείλεται αποτελεί ενθαρρυντική ένδειξη για τη βιωσιμότητα της εταιρείας και ταυτόχρονη αύξηση της πιστοληπτικής της ικανότητας που αποτυπώνεται καλύτερα την τελευταία τριετία όπου η τιμή του εν λόγω δείκτη βρίσκεται κάτω του 0.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΠΗΓΕΣ

- ↓ Α. Μπάλλας – Δ. Χέβας. «Θέματα Χρηματοοικονομικής Λογιστικής» Αθήνα 2007
- ↓ Ευθύμογλου Π, «Χρηματοοικονομική λογιστική: αρχές λογιστικής, λογιστικές διαδικασίες, στοιχεία γενικού λογιστικού σχεδίου, ασκήσεις και μελέτη περίπτωσης» Πειραιάς, 2001
- ↓ Αθανασόπουλος Κ, Γεωργόπουλος Α, Μπέλλα Α, (2007), «Ανάλυση λογιστικών καταστάσεων» Πειραιάς» Πανεπιστήμιο Πειραιά
- ↓ Ζαφειρόπουλος Η, 2005, «Η προσέγγιση των οικονομικών καταστάσεων: Κρίσιμα στοιχεία για την προετοιμασία της ανάλυσής τους» Investment Research and Analysis Journal
- ↓ Νιάρχου, Ν.Α., (2004), «Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων», Εκδόσεις Σταμούλης, Αθήνα
- ↓ <http://www.opap.gr/web/corporate.opap.gr/12>
- ↓ <http://www.opap.gr/web/corporate.opap.gr/12>
- ↓ <http://www.opap.gr/web/corporate.opap.gr/49>
- ↓ <http://www.opap.gr/el/web/corporate.opap.gr/11>
- ↓ <http://www.opap.gr/el/web/corporate.opap.gr/9>